

HAJDÚ-BIHARI

XL. ÉVFOLYAM
295. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1983. XII. 15.,
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHARI MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

ÉV VÉGI SZÁMVETÉS

ENERGIAGAZDÁLKODÁSUNK KÉTÉVES MÉRLEGE **3. oldal**

TEGYÜNK TÖBBET A TANULÓK EGÉSZSÉGEÉRT! **4. oldal**

ÜZEM ÉS KULTÚRA **5. oldal**

Maradék

Ezzel nem azokról az áruféleségekről lesz szó, amelyek ilyen vagy olyan oknál fogva a kereskedelem nyakán maradtak. Nem sokkal izgalmasabb és sajtóságszerűbb társadalmi jelenség kínál a párhuzamot: az évi szabadság maradéka kerül gyors és rendkívüli felhasználásra. Miről van szó? Az iskolákban rövidesen megkezdődik a téli vakáció s a gyerekek vagy a gyerekek egyik napról a másikra felülvizsgálat nélkül maradnak. Vagyis otthon, a szülők gondjait szaporítva. Mit lehet tenni? Az édesanyák egymás után jelentik be, hogy ettől eddig ki akarják venni szabadságukat maradékát. Ki kell adni a szabadságot? Természetesen. Erthe- tő az álláspontjuk? Mindenképpen. A gyermeket, akire eddig így vagy úgy, de megcsicsak felügyelt az iskola, nem lehet nem szabad magára hagyni. S ki maradjon vele, velük, ha nem az édesanya.

Bárhogy is nézzük, társadalmilag ez így szükséges. A munkahely is mondhatná persze, hogy és akkor mi van, ha mondjuk egy nagy többségben nőket foglalkoztató üzemi, intézményi egységre üresedik ki ugyanolyan érvekkel. Hát ez bizony megeshet, de hát még ezzel szembe kell nézni. S nemcsak azért, hogy a helyzet összefüggésének a törés- pontján bizonyos aránytalanságok napfényre kerüljenek.

A társadalmi mentalitás ugyanis ma még nálunk leginkább anyai feladatnak, kötelességnek tekint bizonyos gyermekekkel összefüggő gondokat. Mint például a felügyelet, az esetleges táppénzes helyzet. Nem feltétlenül az egyenjóság rovására. Egyszerűen érzelmi vagy — s még talán ez a lényegesebb — praktikus okok folytán. Az édesanya a gyereket jobban ellátja, a főzésben otthonosabb, a gondozásban, ápolásban több a jártassága. Felesleges most azt firtatnunk, hogy mikor és miért alakult ez így, realitásokkal kell lennünk ebben is, vagyis el kell fogadnunk a kialakult helyzetet. Vagy még inkább a gyakorlatot, s pártfogolnunk, segítenünk a gondok nagy részét vállaló édesanyáknak.

Nem kis alkalmazkodóképesség kell ehhez, hiszen a prés innen is, meg onnan is fogja őket. Higgyük el hát, hogy az a maradék, amelyet évi szabadságukból megőriztek, a legjobb, a legszebb ügyben használtatik fel. A gyermekek, tehát jövőnk ügyében, s ennél aligha lehet bármilyen fontosabb. Ha tehát küssé bántatlanul odalopják a szabadságos blokkot az illetékes keze alá, ne az ingerültség fokozza az amúgy sem kis feszültséget. A megértés, mert azt, amit kérnek, végül is a jog biztosítja.

Ülést tartott a megyei képviselőcsoport

December 14-én, szerdán délelőtt a megyei tanács épületében dr. Postás Sándor elnökletével ülést tartott a Hajdú-Bihar megyei képviselőcsoport. Az összejövetelen a képviselőkön kívül többek között megjelent Magyar József, a megyei pártbizottság titkára és dr. Alberti Béláné, a Hazafias Népfront megyei titkára is.

Dr. Postás Sándornak, a megyei képviselőcsoport vezetőjének előterjesztésében az alkotmány módosításáról, valamint az országgyűlési képviselő és a tanácsok választásáról készített törvényjavaslatokról hallhatk előadást a jelenlevők.

Dr. Postás Sándor elmondta, hogy a törvényjavaslatok élénk visszhangra találtak. Számos hasznos kiegészítő javaslat, észrevétel is elhangzott. A Hazafias Népfront megyei bizottsága ezekről a törvényjavaslatokról szeptemberben 129, igen nagy érdeklődéssel kísért társadalmi vitát szervezett a megyében. Ezt a tény is azt bizonyítja, hogy a megyében élők is mindjobban kiveszik részüket az államélet továbbfejlesztésére irányuló törekvésekből.

A képviselőcsoport elnökének előadása után élénk vita alakult ki, a képviselők közül sorrendben Verdes Mihályné, Horváth Károly, dr. Schnitzler József, Vilmányi Mária, Szűcs Gábor, Szabó István, Seres György és Szilágyi Sándor mondta el véleményét az említett törvényjavaslatokról. Szinte valamennyi hozzászóló kifejezte reményét, hogy az 1985-ben esedékes választások is demokratikusak a korrektes lesznek. Többször hangsúlyozták, hogy mindehhez feltétlenül szükség lesz a választópolgárokkel a tájékoztatásra és felkészítésre, amiben a jövőben is a Hazafias Népfrontra hárul a legtöbb feladat.

Néhány képviselő a törvényjavaslatot módosító vagy kiegészítő javaslattal élt. Kifogásolták például, hogy a választásokra vonatkozó még félkész állapotban levő, s az or-

szággyűlés elé csak jövő héten kerülő törvényjavaslat nem utal néhány konkrét dologra. Ezenkívül a törvényjavaslat nem tartalmazza jelenlegi stádiumában azt, hogy egy-egy megüresedett képviselői helyet kiknek a javaslatára, vagy kiknek a választása alapján töltenek be a jövőben.

Ugyancsak a képviselőcsoport vezetője ismertette az 1984. évi állami költségvetés törvényjavaslatát. Ezt követően dr. Percsenyi Sándor, a megyei tanács osztályvezetője, a megyei tanács vb által a minap elfogadott, a megyére vonatkozó 1984. évi tervhatározatot ismertette az országgyűlési képviselőkkel. Kiemelte, hogy ez a jövőben is nagymértékben figyelembe veszi a kialakításra kerülő köztervezési feladatokat is meghatározza. A megyében folyamatban levő beruházásoknál ezután se kell számítani ütemcsökkenésre. A megye társadalmi és gazdasági vezetői a jövőben is kiemelt feladatként kezelik a lakásépítést, az általános iskolák tanterembővítését, a megyei kórház rekonstrukciójára és az alapellátás javítására vonatkozó terveket. Dr. Percsenyi Sándor felszólalásához a képviselők közül dr. Bogárné Rezső, Vilmányi Mária, Seres György és Szabó István fűzött véleményt.

A képviselőcsoport ülésének utolsó napirendi pontjaként dr. Virágh Pál, a megyei tanács vb-titkára adott tájékoztatót az országosan, így a megyében is sorra kerülő közgazdasági, területi átszervezés időszerű kérdéseiről. Kiemelte, hogy az úgynevezett háromlépcsős igazgatási kétszintű átalakításról a személyi feltételek is meg kell teremteni, s a jövőben e téren is számíthatnak az eddig a járási hivatalokban dolgozók többségére.

Az országgyűlési képviselőcsoport szerdai ülése különféle tárgyalásával ért véget, melyek részben a képviselőcsoport jövő évi munkatervével és feladataival voltak kapcsolatosak.

OTP egyeztető értekezlet Debrecenben

Egyeztető értekezlet volt szerdán Debrecenben az OTP és Hajdú-Bihar megye, valamint Debrecen vezetői részvételével, amelyen többek között megjelent Sikula György, az MSZMP KB tagja, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára és Szirmai Jenő, az Országos Takarékpénztár vezérigazgatója is.

A megjelentek előtt először Bella Zoltán, az OTP megyei igazgatóságának vezetője ismertette a Hajdú-Bihar megyei Igazgatóság idén végzett munkájának eredményeit. Az ismeretes kül- és belgazdasági körülmények ellenére a megye az elsők között van a takarékpénztári munka főbb mutatói terén. 30-35 százalékkal nőtt a forgalmuk, a megépített építési kedv nyomán több mint háromezer családi ház építésére folyósították a hitelt, ami 42 százalékos emelkedés. A megye lakosai túlteljesítették a betétállomány növelésére irányuló terveket, nőtt az ifjúsági takarékbetétek, a csekkszámlák, a devizaszámlák száma. A megyei szervezet elérte a kiváló megyei igazgatóság megtisztelő címet. Jelentős volt közreműködésük az építkezési telkek ki-

alakításában a tanácsokkal karöltve. Mindezt a munkát úgy végezték, hogy egyik fiókjuk tartósan a felújítási állapotában volt.

Gál István, a megyei tanács elnökhelyettese is jónak értékelte az együttműködést az OTP-vel. Várható, hogy a megyében meglévő a szükséges tekecskák a felépítendő családi házak számára. Felhívta a figyelmét arra, hogy a növekvő költségek a hitelek növelését igényelnék, s arra, hogy kapacitásaink is akadályozzák a lakásépítést.

Dr. Ács István, Debrecen város Tanácsának elnöke a város gondjairól beszélt, amelyek a lakásépítésben merültek fel. A fő gond, hogy lemaradás van a város lakásépítési tervében, s a kivitelező vállalatok szerződéseik kötésére nélkül dolgoznak.

Tóth Imre, az MSZMP megyei Bizottságának titkára javasolta, hogy vállalkozzon az OTP is a telkek értékesítésére. Kapacitási problémákban tárgyalni kell, csökkent a megyében is a beruházások üteme, előbb-utóbb lennie kell szabad kapacitásnak lakásépítésre is.

Olasz Ernő, a Debrecen városi Pártbizottság titkára arra kérte az OTP-t, hogy az

eddig kulturált ügyfélszolgálatot végezzék zökkenőmentesen jövőre, a negyvenórás munkahét bevezetése után is.

A hozzászólásokra Szirmai Jenő, az OTP vezérigazgatója válaszolt. Az OTP jövő évi feladatairól szólván kiemelte a főbb szempontokat. A betétállományának növelése, ha a hitelezési tevékenységet növelni akarjuk. A hitelplafonok nem növelhetők, a szociálpolitikai kedvezményben lehet támogatást adni ehelyett. Felhívta a figyelmet a differenciált hitelbírálatra, s arra, hogy az építetők használják fel előbb saját pénzeszközöiket, s aztán folyamodjanak hitelért. Vigyázni kell, hogy ne vállaljanak erejükön felüli eladósodást. Javasolta, hogy a lépcsőzetes lakásjutatás elveit alkalmazzák a fiatalok esetében. Támogatás, hogy az OTP saját számlán is készítenek elő építési telket, ha azt belátható időn belül értékesíteni tudja.

A délelőtti egyeztető értekezlet után a vendégek látogatást tettek a balmazújvárosi Lenin Termelőszövetkezetben, amelynek építész-tervezési feladatokat vállal maga a lakásépítésben.

Gáspár Sándor előadása a Politikai Akadémián

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának Politikai Akadémiáján szerdán Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke előadást tartott a szakszervezetek a szocialista építőmunkában

Az előadáson megjelentek — politikai, ideológiai, gazdasági, társadalmi életünk képviselőit — Lakatos Ernő, a Központi Bizottság agitációs és propagandaszervezetének vezetője közönségének elnöke előadást tartotta. Az előadás anyagát a Kossuth Könyvkiadó megjelenteti. (MTI)

Tízéves az MKBT A megyei közlekedésbiztonsági tanács elnökségének ülése

Kibővített elnökségi ülést tartott szerdán a Hajdú-Bihar megyei Közlekedésbiztonsági Tanács, amelyen többek között megjelent dr. Lévai Imre, a megyei pártbizottság osztályvezetője is.

Kollár János ezredes, megyei rendőr-főkapitány, az MKBT elnöke nyitotta meg a tanácskozást, bejelentvén, hogy az alkalom ünnepi, tíz éve annak, hogy megalakultak az országban a közlekedésbiztonsági tanácsok. A tízéves évfordulóra a megyei közlekedésbiztonsági tanács szép kiadványt jelentet meg, amelyet a kibővített ülés minden résztvevője megkapott.

Ezután a Hajdú-Bihar megyei Ipari Szövetkezetek Szövetségének elnöke számolt be az ipari szövetkezeteknél folyó közlekedésbiztonsági megelőző munkáról.

Ez a munka alapvetően jónak mondható, hiszen a szövetkezetek járműveire nem jellemző a balesetek számának olyan nagymértékű növekedése, amely sajnos magyánkben megvalósult. Az 1982-es évben egy halálos balesetük történt, az idén egy sem. Tavaly két nem súlyos személyi sérüléses baleset volt, az idén egyetlen sem akadt, amelyben valaki megsérült volna. (A halálos baleset nem a szövetkezeti dolgozó hibájából következett be.) Koccsanások terén már nem ilyen jó a helyzet, de a javulás erőteljes. 1982-ben 12, 1983-ban három koccsanásuk volt.

A jó helyzetnek megfelelően sok szövetkezeti gépkocsivezető kapott kitüntetést 500 ezer, 750 ezer és egymillió kilométer balesetmentes megtelérért. Minek köszönhetőek ezek a jó eredmények? Elsősorban annak, hogy a szövetkezetek nagy gondot fordítanak a megelőzésre. Továbbképzik a gépkocsivezetőket, rendszeresen vizsgáztatják őket a szabályok ismeretéből, előadásokat tartanak nekik.

Ugyancsak nagy gondot fordítanak a gépkocsik állapotának az állandó ellenőrzésére. A céljaik között szerepel, hogy a KRESZ-vetelkedők ne csak a gépjárművezetők részére szövetkezeti tag részére is.

A beszámolót az elnökségi ülés elfogadta, s ezután dr. Schiffer János alezredes, az MKBT titkára terjesztette elő az MKBT 1984. éves munkaprogramját és költségvetési tervét. A következőkben Kollár János adott értékelést a megyei közlekedésbiztonsági tanács 10 éves tevékenységéről, amelyben megállapította, hogy a párt- és a kormányhatározatoknak megfelelően az alatt az idő alatt társadalmi mozgalommá vált a közlekedésbiztonság ügye.

Az ülés résztvevői ezután tájékoztatást hallgattak meg a két elnökségi ülés között végzett munkáról, a megye közötti baleseti helyzetéről. A közlekedésbiztonság terén végzett balesetmegelőző tevékenységért kitüntetések nyújtottak át.

Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács díszlappal kapták: Szemán Józsefné hajdúböszörményi tanárnő, Kovács András megyei úttörőelnök, Elek Antal nádudvari tanácselnök, Bagosi Sándor berettyóújfalui rendőr alhadnagy és Kmetty Gyula, a Volán 6. számú Vállalat igazgatója.

A Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács díszlappal kapták: dr. Nagy Sándor, a megyei tanács osztályvezetője, Benkő István, az Alföldi Nyomda igazgatója, Szűcs Gábor, a hajdúszoboszlói pártbizottság első titkára, Györfi László balmazújvárosi igazgatóhelyettes, Ungvári János, a megyei tanács osztályvezető-helyettese, Tárar Sándorné, a KSH főelőadója és Tamás Andrásné (Kossuth Gyakorló Általános Iskola).

Szolidaritási nagygyűlés és békedemonstráció Kokadon

Alapvető emberi jogunk, a béke érdekében békegyűlések és demonstrációk sokasága zajlik napjainkban.

December 13-án délután Kokadon főként úttörők és KISZ-tagok részvételével fáklyás felvonulást rendeztek Kokadon. Ezután szolidaritási nagygyűlésre került

sor, amelyen részt vettek a község vezetői, az általános iskola dolgozói és nagy számmal képviseltette magát a település lakossága is. A résztvevők meghallgatták dr. Hargitai Gábor alezredes előadását, majd aláírást gyűjtésével is hitet tettek közös békekarunk mellett.

Vállalat átadásában jártas
raktári
raktárosi
érettségi
orlat szükséges
jjzal
ára,
het benyújtani

Egy hízott sertés el-
hő, Szabó Pál u. 3.
lyom u. háta mögött,
Károlyi árkedvez-
énnel fájdalommen-
fülcimpalyukasztás,
aponta délutáni, esti
kban, Debrecen, Kar-
s u. 8. X. 83. Tele-
n: 24-139.

46-os női török írha
arcú alakra eladó. Er-
klódni du. Homok
41.

EP-yrásli szerződési
tme segítőkész fiatal,
lakásdond" jellegre a
adóra.

2 db 120-100 kg-os
zó eladó. Malvíj u.

Egy kövér sertés el-
7/8.

ÖJÉT
AKNÁL!

kollektívái
koraiakba.
örökben:
1.000.— Ft,
1.000.— Ft,
1.000.— Ft.

pótszabadság,
vagy Pécssett.
zó feltételekkel

alósításának!
munkaviszony,
sgálat

gyi osztálya,
24-863

központ szakszolgá-
nyakorlattal rendelkező
technikumot, szakközép-
vagy elektromosze-
k jelekészését várja
Illerve árvteltech-
k karbantartásához,
felkészítés Debrecen,
munkaügyi osztály,
állalat felvitelre keres-
akör betöltésére szak-
Jelentkezés ITASZ
eti és oktatási főosz-
Kossuth u. 41. sz.
tospári Vállalat deb-
for-gára felvez az-
varrónót, falpari
nított hajlítót, szék-
lót, fényező, raktári
kaszánházi segédmun-
gatót és takarítónót,
ecen, Salétrom u. 5.

éssel éjjellő munka-
dolgozót felvesszünk.
en, Galamb u. 1.
Építőipari és Tervező
erkezet lakatos üze-
keres felvitelre. Je-
rajz és fizetési igény
Debrecen, Monostor-
Lakatos üzemezető-

TUZÉP-telep felvitelre
eladásal foglalkozó
árkudótt és takarító-
lehet a telepíztató-
Monostorpályi út 1. sz.
zmény közgazdasági
tnező dolgozót alk-
nyakorlattal. Lehet
leg résztfoglalkozó-
en, Palagi út 9. sz.

erelőket

helyi

ásokot

Korom Mihály látogatása a IX. kerületben

Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára szerdán a főváros IX. kerületében töltötte munkanapját. Első útja a kerületi pártbizottság székházába vezetett, ahol Gál Lászlóné, a pártbizottság első titkára és Szabados László tanácselnök tájékoztatta Ferencvárosi elnököt, munkájáról, majd Korom Mihály a városrész politikai arcátaláról, az itt élő és dolgozó emberek hangulatáról, a novemberben tartott időközi választások tapasztalatairól és a kerület állami és társadalmi vezetőivel.

A Központi Bizottság titkára ezután a László Fertőző Kórház néhány speciális ellátást nyújtó osztályának munkájával, majd délután a

Fegyver- és Gázkészülékgyár tevékenységével ismerkedett. A ferencvárosi látogatás befejező részében Korom Mihály a Fegyver- és Gázkészülékgyár pártbizottságának taglalkozott a kerület számos üzemi, intézményi, lakóterületi pártbizottságának titkárával, akik az idejében beszámoló taggyűlések tapasztalatairól számoltak be. Egyebek között elmondták: bár kollektívák élete korántsem gond nélküli, a politikai légkör kedvező, s az emberek az utóbbi időben aktívabbak, cselekvőbbek. Az emberiséget fenyegető veszélyek tudatában növekszik a tenni-akarat, s ez abban is megnyilvánul, hogy figyelmeztetéseket, jobb minőségű munkát.

(MTI)

Szűrös Máttyás látogatása a XIX. kerületben

1983. december 14. — Szűrös Máttyás, az MSZMP Központi Bizottságának titkára szerdán a főváros XIX. kerületébe látogatott. A program a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, ahol Hámori Csaba, a párt első titkára és Végő Istvánné tanácselnök tájékoztatta a vendéget a hetven ezer lakosú városrész kommunista munkájáról, az itt élő és dolgozó emberek politikai hangulatáról, gondjairól, örömeiről. A tájékoztatóban szó esett a kerület fejlesztésében elért eredményekről, a gyors ütemű lakásépítésekéről és a szolgáltatói hálózat bővüléséről. Kispesztén a hatodik ötéves terv végéig mintegy tízezer lakást adnak át a lakótelepekhez kapcsolódó létesítményekkel együtt. A tervidőszak legnagyobb beruhá-

zása a 12 ezer négyzetméter alapterületű Centrum Áruház. Szűrös Máttyás ezután a Ganz Műszer Művekbe látogatott. Sándor László vezérigazgató és Márki Zoltán főtitkár kalauzálásával megtekintette a több mint háromszázféle műszert gyártó vállalat szerelőüzemét. Találkozott a vállalat párt- és tömegszervezeti aktivistáival, gazdasági vezetőivel, és eszmecsere folytatótt velük időszaki gazdaságpolitikai kérdésekről.

A délutáni órákban Szűrös Máttyás a Csokonai utcai körzeti pártbizottságban a nemzetközi helyzet időszaki kérdéseiről tájékoztatta a pártaktív résztvevőit. A Központi Bizottság titkárának szerdai programját a Kispeszt vezetőivel folytatott kötetlen beszélgetés zárta.

Magyar-osztrák együttműködés

Bécs, 1983. december 14. (MTI) — Megújították és kiterjesztették a Magyar és az Osztrák Tudományos Akadémia együttműködési egyezményét. A szerdán Bécsben aláírt megállapodás szerint a korábbiaknál is szélesebb keretek között folytatódik a két akadémia 1972 óta szervezett keretek között kibontakozott együttműködése. A következő években 19 természettudományi és 6 társadalomtudományi témában végeznek közös érdekű kutatásokat a

magyar és az osztrák akadémiai, illetve egyetemi intézetek. A bécsi intézetek mellett részt vesznek az együttműködésben grazi, linzi és salzburgi tanszékek is. Folytatódik — többi között — a történelem régi keleti közös munkája. Újdonságnak számít az űrkutatásban, valamint a Duna-kutatásban való együttműködés.

Az egyezményt Pál Lénárd, a Magyar és Werner Welzig, az Osztrák Tudományos Akadémia főtitkára írta alá.

A maffia piszkos pénzei

Szerencsejáték — olasz módra

„Rien ne va plus!” („Nincs tovább!”) Ez a mondat hangzik el minden rulettkaszinóban a krupié szájából. Két éve azonban a San Remó-i játékkaszinóban nem a krupié, hanem a rendőrség mondta ki a Nincs továbbot, s a krupiékkal együtt 118 személyt őrizetbe vettek. A kaszinót ideiglenesen bezárták, majd új bérlettel és új személyzettel engedélyezték ismét a működését. A múlt hónapban megismétlődött az eset: ez alkalommal azonban az ország mind a négy kaszinójában egyidejűleg.

GOLYOÁLLÓ MELLÉNY, GÉPPISZTOLY

Éjfél után meglepetés-szerűen egyenruhás emberek vették körül a játékasztalokat San Remóban, Velencében, Saint Vincentben és Campione d'Itáliában. S mielőtt a krupié felszólította, a „Faites vos jeux” (Tessék tenni! Tessék játszani!) elhangzott, a rendőrség mondta ki a „Nincs tovább!”-ot. Csak a külföldi vendégek méltatlankodtak, a hazaiak már ismerték az olasz rulettgyakorlatot...

A rendőrség nem kevesebb, mint kétezer embert vonultatott fel a kaszinók körülvédelmére. Saint Vincentben egyenesen golyóálló mellényekben és lövére kész géppisztolyokkal hatoltak be a kaszinóba a rendőrök. San Remónál gyorsmotorok cirkáltak a tengerpart előtt, fent a légből pedig helikopterek köröztek. San Remóban és Velencében — tekintettel a turistákra — csak civil ruhában jelentek meg a rendőrök, de minden kijáratot lezártak, nem hallgattak a nyavalygásokra, a ruhátárosoknak megtiltották, hogy a vendégek ki- és visszavehessék holmijukat. Csupán a bárók csináltak bombauzletet ezen a szomorú éjszakán. A sok száz bezárt vendég mit tehetett volna egyebet, mint hogy iszogatót. A rendőrség egyenként hallgatta ki a várakozókat: igazolniuk kellett magukat, készpénzüket pedig az asztalra biritani. Az éjszakai akció következménye: 23 őrizetbe vétel, köztük Campione polgármestere és helyettese, több kaszinóigazgató, privát pénzkölcsönző és ügyvéd került lakat alá.

Csehszlovák költségvetés

Prága, 1983. december 14. (MTI) — Prágában szerdán megnyílt a csehszlovák szövetségi gyűlés két házának ülészaka. A legfontosabb napirendi pont az ország jövő évi költségvetésének megvitatása. A kormány javaslatát Leopold Lér pénzügyminiszter terjesztette elő.

A csehszlovák gazdaság alapvető feladata a növekedési ütem meggyorsítása — jelentette ki Leopold Lér csehszlovák pénzügyminiszter. A nehézségek mindenekelőtt abból adódnak, hogy a gazdaságnak jövőre az ideivel azonos, vagy alig nagyobb mennyiségű energia és alapanyag áll a rendelkezésére. A termelés növekedésének egyszerre kell biztosítania az ország konvertibilis adósságainak csökkentését, a lakosság szükségleteinek jobb kielégítését és a védelmi képesség megfelelő színvonalát.

A jövő évtől az irányítás javítását, az értékviszonyok jobb kifejeződését szolgáló intézkedések lépnek hatályba — közölte a miniszter. Ezek közül utalt a termelői árak emelésére: ezek színvonalát átlagosan 6,4 százalékkal lesz magasabb. A fűtőanyagok, az energia és a nyersanyagok árai általában drágulnak, az elektronikai és néhány más termék, valamint a szinesfémek ára viszont csökken. A miniszter jelezte, hogy a pénzügyi politika hatására más területeken is lesznek árváltozások.

A miniszter bírálón szót arról, hogy a csehszlovák vállalatoknál indokolatlanul magas készletállomány halmozódott fel, amelynek értéke (465 milliárd korona) megközelíti az ország egyéves nemzeti jövedelmét.

A tulajdonos is beleszólhat

Építőipari tanácskozás Debrecenben

Az építőipari vállalatok közvetlen piacra történő lakásépítési vállalkozásáról rendezett innovációs szemináriumot szerdán Debrecenben az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Tanácsköztársaság úti munkásszállóján megtartott tanácskozáson a hazai nagy és kis építőipari vállalatok, valamint a hasonló jellegű ipari szövetkezetek vezetői vettek részt. Hufnagl Lóránt, a minisztérium fejlesztési fősztályának vezetője bevezető előadásában hangsúlyozta: a különféle építőipari szervezetek az elmúlt években kedvező tapasztalatokat szereztek az új típusú munkában, nevezetesen abban, hogy a telexalkalmazástól az értékesítésig a kivitelező vállalat az egész beruházási folyamat gazdája.

matosan adják át a kivitelezőnek a 73 és 118 négyzetméter alapterület közötti nagyságú, garázsos, csoportos társasházakat. A tetőtér-beépítésű lakások panelekből készültek, így ezzel a formával a jövőben is kihasználhatják a hazai házigyárak kapacitását.

Az új építési formának az is rendkívüli előnye, hogy az építők folyamatosan kapcsolatban vannak a leendő tulajdonosokkal, akiknek a véleményét figyelembe veszik a kivitelezésnél. Ezáltal a kulcsadaskor saját ízlésével is alakított — tapétázott, burkolt — lakásba költözhetnek a tulajdonosok anélkül, hogy végigéltek volna az építkezéssel járó nehézségeket. Az ilyen formán elkészült otthonok elsősorban a már lakással rendelkezők megnövekedett, minőségi igényeit hivatottak kielégíteni.

A debreceni építőipari innovációs szeminárium résztvevői hangsúlyozták, hogy a meglévő tapasztalatok helyi adaptálásával tovább kell szélesíteni az ország egész területén az új típusú lakásépítési formát. Az építőipari szakemberek vezetőit megtekintették a Vezér utcai kísérleti lakótelepet.

T. B.

SZEIZMOGRÁF

Továbbra sincs béke az olajfák alatt, sőt a Közel-Keleten — különösen Libanon térségében — egyre csak nő a feszültség. S miközben a világ azt látogatja, sikerül-e elszállítani Arafatot és harcosait Tripolból az ENSZ lobbogója alatt, a világszervezet a Közel-Kelettel kapcsolatban más módon is hallatott magáról.

A legfőbb fórum, a közgyűlés határozatot hozott, amelynek lényege: nemzetközi konferenciát kell összehívni a közel-keleti dilemma megoldására. Ezen a konferencián érintett valamennyi fél részt venne, beleértve a Szovjetuniót, az Egyesült Államokat, a többi érdekelt országot és — természetesen — a Palesztinai Felszabadítási Szervezetet.

A javaslat nem új. A szocialista országok és a haladó arab államok egyaránt régen és következetesen pontosan azt követelik amit most, ebben a legújabb döntésében, a nemzetek egyetemes fóruma. A közvélemény emlékszik arra, hogy e következetes magatartás egy időben már-már sikerrel kecsegtetett; komolyan szóba került egy ilyen általános, a Közel-Kelettel foglalkozó genfi konferencia lehetősége. Ez a térség, sajnos immár hagyományosan a földkerekség egyik neurálgikus pontja. Végül is három kontinens találkozik itt, ósidők óta stratégiai, politikai, hatalmi és kereskedelmi érdekek ütköznek e helyen.

A képlet világos: ahol ennyi és ilyen sokféle érdekről van szó, ott a megoldás sem lehet más, mint ezeknek az érdekeknek a széles körű egyeztetése. Sajnálatos, hogy az elmúlt évek során — elsősorban amerikai és izraeli nyomásra — ennek az ellenkezője történt és történik. Washingtonban olyan vezetés van hatalmon, amely minden térség problémájára mögött egészen a tragikomikum határáig „Moszkva kezét” véli fölfedezni és minden kérdést úgy akar megoldani, hogy az beleférjen „a Szovjetunió visszaszorításának” egyetemes stratégiai koncepciójába. Reagan amerikai elnök a világ más térségeihez hasonlóan egyetlen megoldást tart elképzelhetőnek a Közel-Keleten is: afféle pax americanát, vagyis a Washington érdekeinek megfelelő és Washington által szabályozott „békét”.

Ahogy múlnak az évek, úgy válik egyre világosabbá ennek az álláspontnak a teljes tarthatatlansága. Hogy mennyire világossá, azt 1983. decemberében idusán pontos szeizmográfai érzékelési az ENSZ-közgyűlés mostani közel-keleti határozata. Százhuszonnégy ország szavazott erre a döntésre és mindössze négy ellene. E négyből kettő: az Egyesült Államok és Izrael.

A számok ezáltal is önmagukért beszélnek. És a maguk objektív nyelvén válaszolják meg a kérdést: ki tehet arról, hogy nincs béke az olajfák alatt.

Harmat Endre

Rendőrségi felhívás

A XII. kerületi rendőrség nyomozást folytat ismeretlen tettesek ellen, akik december 11-én különböző kiállított tárgyakat loptak el a Bajor Gizi Színészműzeumból. Ezek a következők:

1 db iparművészeti hamutartó börből és üvegből készíttve, körülbelül 10 cm átmérőjű,

1 db fekete színű selyempírsz táska fémmzárral, fekete selyembéléssel, 20x18 cm átmérőjű, feltehetően a századforduló éveiben készült,

1 db 8x15 cm-es méretű ónból készült díszesű,

1 db sárga aranyból készült, fényképtartós, nyolcszögletű, láncra függesztett medál, súlya 8,4 gramm, a medálon elől a következő vésség olvasható: Küvet Klára 1910. V. 21., a hátsó részén pedig gyémánttal kirakott patkó gravírozva, ostar és kengyel látható, a medál 14 karátos, fűzős irányban 3 cm átmérőjű,

1 db ezüst cigarettatárcsa, 9,5x7,5 cm méretű, 150 gramm súlyú, első oldalán a Leányvásár színlapjának ki-

csinyított zománcképe látható, hátulján pedig Beöthy László véseti ajánlása olvasható a Leányvásár 100. előadása alkalmából, 1912-es dátummal,

1 db ezüst cigarettatárcsa 7,5x5 cm átmérőjű, súlya ismeretlen, kék színű zománcképpel, hátoldalán a következő vésség: „A Mánás Miska 150. előadása alkalmából a szerzők: Bakonyi János, Szirmai Albert, 1916”,

1 db múzeumi katalógus.

Az ellopott tárgyak értéke a múzeum szerint 10-12 ezer forint, eszmei, muzeális értékűk azonban ennél sokkal nagyobb. A rendőrség és a Bajor Gizi Színészműzeum a lakosság segítségét kéri az ellopott tárgyak megtalálásához. Kéri azokat, akik a felsorolt tárgyak hollétéről valamit tudnak, vagy december 11-én a múzeumban járv, illetve azt követően olyasmit észleltek, aminek köze lehet az esethez, jelentkezzenek a XII. kerületi rendőrkapitányságon — Maros utca 3-5. sz. — a 359.790-es telefonszámon vagy bármely más rendőri szervnél. (MTI)

A nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet debreceni Csillag csemegeüzlete háromszáz láda narancssal lepte meg az MGM dolgozóit. Szerdán délután a gyárban mérték ki a déligyümölcsöt, hogy megkönnyítsék az ott dolgozók vásárlását

Gáti István

Elírás Csal

A nagy boripénz után, hogy elárból, kedvtelve az üvegeket, s a bukkanam már Roséra, a Kövidi magyar pincészet vezérkara betartóvat, megszorultsádkok híján. Olcskvaterkás bort egyet, egyféléltamött rekeszekbenburgundi 27 foksokszor kiállítottapénztárnál miatta

— Hogyhogya árá?

Dühömet kultu keztem elfojtani.

— Asszonyom, va. Azt szeretné, lenne?

S a fizető sor mig lemondóan kezett a borok csilingelő üzenet.

— Huszonhét r

Jól tudom, nem, hogy a ker is zúdul az admin a gyanakvás a tüzemben sokszor már türelmessége a jelenséggel megtalálkoztam, hogy kételkedjen a drág hogy kérdőre ok nuba ok fogják címetelt. Mi több szállítás érte ezt árut, azért még a vónél is ellenőrz nem szakmai kö A drágulás pszich csa tételt munkál boltokban: csak a ható ár, ami több napelött.

A múlt héten a új kereskedelmi a sen, peccsésen b egy eset.

Megtörtént a S ABC-ben.

Piros, hasas, kézmízon előtt sétáló s ötször közelhajo hoz, jól látok-e? „Nemes Kadarka” rülhet, mennyibe rintba.

Hogy izgalmam hassam, veszek tejet, s csak úgy érdeklődöm a p Bólint, annyit. Cs forint.

Majd holnap, észreveszik. Ez c lehet. Hát többé két liter édes to megícsak Kadarcson másnap is a lén. A régi ár r lehúzza, pirossá tündököl a 235 F

Leemelem a pol észbe kapnak. A gyors egymás u szor is rákérdezek

— 235?

A pénztáros nem mozdítja ki hangsúly, a tago Talán meg is bánt milyen rosszhisz faggatja! Szeren reggel 8 óra tájt.

— Akkor számla

Nem, még mostótágast a fejébe íriási ár, mert így jén, ha valami dr ban hiba nem leh

Hívhatom az Á lamj Kereskedelm lösem.) Telefonon. kozom, immár a ségből.

Nem mondhatná felügyelő csodálj sőt arról szól felvi hogy újabban azt dő is megigazith mindegyiket, de a ségi rendszerben n

— Hetven száza zithat?

— Annyival talá

— Tudok egy m Debrecenben, ahol

Elírás.

Csalás nem történt

A nagy boripari fogadkozás után, hogy engednek az árak, kedvtelve nézegetem az üvegeket, s valóban rábukkantam már az olcsóbb Roséra, a Kövidinkára... A magyar pincészet és borászat vezérekara betartotta hat szavát, megszorultságában. Horádok híján. Olcsó és íható, kvaterkás bort eddig csak egyet, egyfelét találtam a tömött rezesekben, a Nagybungundi 27 forintost. De sokszor kiáltottak már a pentárnál miatta.

— Hogyhogya ennyi az ára?

Dühömet kulturáltan igyekeztem elfojtani.

— Asszonyom, rá van írva. Azt szeretné, ha drágább lenne?

S a fizető sor várt, várt, míg lemondóan meg nem érkezett a borok standjáról a csilingelő üzenet:

— Huszonhét maradt.

Jól tudom, nemcsak sejtem, hogy a kereskedelemre is zúdul az adminisztráció, de a gyanakvás a túrhető árral szemben sokszor térden rúgta már türelmességem. Azzal a jelenséggel még sohasem találkoztam, hogy a boltiak kitékjenek a drágább iránt, hogy kérdőre ok vonják, gyanúba ok fogják a nagyobb címetet. Mi több, ha árleszállítás érte ezt vagy azt az árut, azért még a tizedik vevőnél is ellenőrzik, de már nem szakmai kötelességből.

A drágulás pszichózisra furcsa tételt munkált ki a nagy boltokban: csak az a megbízható ár, ami több, mint tegnapelőtt.

A múlt héten e tételt, az új kereskedelmi axiómát ékezes, pécsetesen bizonyíthatta egy eset.

Megörtént a Simonyi úti ABC-ben.

Piros, hasas, kétliteres demizson előtt sétálok föl s alá, s ötször közelhajlok az árhoz, jól látok-e? Két liter „Nemes Kadarka” nem kerülhet, mennyibe is? 235 forintba.

Hogy izgalmam palástolhassam, veszek két csomag tejet, s csak úgy mellékesen érdeklődöm a pénztárostól. Bólint, annyit. Csak volt 135 forint.

Majd holnap, gondolom, észreveszik. Ez csak tévedés lehet. Hát több van, mint két liter édes tokaji! S ez mégiscsak Kadarka. A demizson másnap is a szokott helyen. A régi ár még mindig lehúzza, pirossal vastagon tündököl a 235 Ft.

Leemelem a polcra. Majd észbe kapnak. A pénztárnál gyors egymás után háromszor is rákérdezek:

— 235?

A pénztáros asszonykát nem mozdítja ki székéből a hangulát, a tagolt kiejtés. Talán meg is bántódik: ej, ej, milyen rosszszemű vevő faggatja! Szerencsére még reggel 8 óra tájt.

— Akkor számlát kérek.

Nem, még most sem állótárgyat a fejében, hogy ez óriási ár, mert így van rendjén, ha valami drágább, abban hiba nem lehet.

Hívhatom az AKP-et. (Állami Kereskedelmi Felügyelőség.) Telefonon. Bemutatkozom, immár a szerkesztőségéből.

Nem mondhatnám, hogy a felügyelő csodálja az árat, sőt arról szól felvilágosítólag, hogy újabban azt a kereskedőt is megigazíthatja. Nem mindegyiket, de az érdekeltségi rendszerben megteheti.

— Hetven százalékkal igazíthat?

— Annyival talán nem.

— Tudok egy másik boltot Debrecenben, ahol még 135

forint az ára a kétliteres Kadarkának — vetem be az utolsó érvert váratlanul.

Ez hat. Meggyezünk, hogy még egyszer utánanézek a kicsi árak, mert ahol felfedeztem, ott is az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalaté a bolt. Ott újólag tájékozodom, de a 135 forint csak 135 marad. Ellenben megismerkedem az új kifejezéssel: *áreltérítés*. Telivér kifejezés, használok.

— És el szabad ennyire téríteni?

Szomorkás részvét.

— Látja, ha tőlünk veszi meg...

— De el szabad ennyire téríteni?

— Még a 4-es árformában sem.

A szerkesztőségben telefonüzenet vár: „Mindenképp beszélni akar veled a Simonyi úti ABC vezetője!”

(Vajon honnan tudja a nevet?)

Es a boltvezető azon fehérten (köpenyben) rohog. Lapot lobogtat. En is előveszem a magamét, a számlát.

— Téves, téves.

Asztalomra simítják a százaszt, a visszajárót. Lovagias fél, azonnal belátja a hibát. En a kétpéldányos lajstromot forgatom, amit magával hozott.

— Még jó, hogy megvan — mondja.

Lemásolom: Palackos bor és göngyöleg bevétel és kiadási jegy. 1983. december 1. Eger-Mátra-vidéki Borgazdasági Kombinát. Es alul (akárhogy röntgenezem is) ott leledzik a 235 forintos ár, a vásárlói.

A gyanú a Simonyi ABC-áruház főnökének feje fölé elszáll. Már magyarázza is, hogy ok, ha áru jön, nem az árat futják át, rögtön azt

számolják, hogy darabszám megvan-e? A számlák likvidációja később és máshol esedékes.

— Am ez a demizson már napok óta kiáll a vevők orra előtt.

— Illett volna a helyettesnek (aki átvette) meg-hökkenni.

(No végre!)

Ismét cseng a szerkesztőségi telefon. A borászat Kishegyési úti kirendeltségétől, a vezető szeretné helyére billenteni a dolgot. A nagykereskedelmi árral menti magát, mert azt nem irták el, az a régi maradt. Tehát ok ugyanannyit kaptak volna, csalásról szó sem lehet. Mi hasznuk van ebből így? Vételül 235-öt ütött le a gép, a bevételi és kiadási jegy intézője. Büntetést kap, valószínű, hogy fegyelmet. Ó a felelős.

— Övnám önöket ettől.

— De hát mit akar?

— Megtudni, hogy ki meddig tisztázhatja magát. Egy ilyen számla azért több kézen is átfut.

— Ön még sohasem tévedett?

— De, igen. Csak hogy ma, az emelkedések idején az ár-ral nem tévedgethetünk. Nem tévedgethet senki.

— Az a boltos korrekt, becsületes...

— Nem is fogom állítani az ellenkezőjét. Nem érte, azt a pénzt, amivel megtevédtél a borforgalmi, én mint vevő sohasem láthatom viszont, csak ha rájövök, hogy...

— Nem ajánlom a témát, ne fújja fel!

Asszonyom! Határoztam. Néhány sort csak (!) szánok rá, akár véletlen volt az ár-eltérítés, akár nem.

Szalai Csaba

JEGYZET Év végi számvetés

Még néhány hét és elköszön tőlünk az 1983-as esztendő. Ahogy ilyenkor szokás, minden vállalat és szövetkezet szeretné a lehető legjobban zárni az idei gazdasági évet, hogy nyugodtabban nézhessenek a következő esztendő elé. Ebben az időszakban már a vállalati vezetők fiókjában lapul a következő időszak rövid távú programja, az éves terv. Am a néhány hete napvilágot látott központi intézkedések, amelyek számos területen megváltoztatták a gazdasági környezetet, újabb számvetésre készítik a tervezőket, s az élet ismét felteszi a kérdést: hogyan tovább?

Nyilvánvaló és egyértelmű, hogy 1984-ben eladható, jó minőségű termékek előállítására lesz szükség, ez a követelmény sohasem veszi el az érvényét. Mint ahogy az sem, hogy a nemzetközi színvonal elérése vagy éppen a versenytársakkal való lépéstartás megújuló, nehéz feladatot ró a honi cégekre.

A következő évtől azonban a hazai piac ellátására is jobban kell ügyelniük a vállalatoknak. A szűkülő importlehetőségek, s a mind szigorúbb külső és belső kényszer szülte takarékoság óhatatlanul a hiánycikklista bővüléséhez vezetett. De sokszor az igények helytelen felmérése vagy a rossz szervezés miatt hiányoztak a termékek az üzletekből. Ezen a területen sok cégnek akad még teendője. A kormányzat mindent megtesz azért, hogy a szorult helyzet ellenére is megérkezzenek az alapvető fontosságú anyagok, alkatrészek a gyárakba és az üzemekbe, de számos, korábban importált terméket ezentúli a honi termelőknek kell előállítaniuk.

Igen ám — mondhatnák erre a vállalatok —, könnyű a termelésben kijelölni a célokat, de számukra a miből is fontos kérdés maradt. S nemcsak a hiányzó gépekről, alkatrészekről beszélnek ilyenkor a vállalati vezetők, hanem a pénzeszközök is emlegetik. Hozzáteszik, hogy a nemrég bejelentett szabályozómódosítások, a fejlesztési alap elvonása tovább nehezítette a gazdálkodás mindennapjait.

Való igaz, jó néhány vállalatnál üresen maradt majd az év végi mérlegben a nyereség rovat, lesz ahol alaphiány nyúl az 1983-as esztendő, s számos cég már most központi segítségért folyamodott. Jövőre még többen kerülnek majd ebbe a kategóriába? Amennyiben a jelenlegi helyzet szerint kalkulálunk, valószínűleg igennel felelhetünk a kérdésre. Am minden helyzetből akad kivezető út, amelyet saját jól felfogott érdekekből próbálnak föllelni a vállalatok.

Nemcsak a külföldi, hanem a honi példák sorát is bizonyítja, hogy akár több tízmillió forintos veszteséget is el lehet tüntetni meglepően rövid idő alatt, ha korszerűen és fegyelmizetten

gazdálkodnak. Hiszen még mindig sok tartalékot rejt magában a honi gazdálkodás.

Nagyon kevés cég mondhatja el magáról például, hogy eleget tett a hatékony termelés komplex követelményeinek. A munkaerő-gazdálkodás elsősorban a fölösleges dolgozók leépítése — hogy az 1984-es év egyik fontos célkitűzését említsük — még sok vállalatnál várat magára. A foglalkoztatás költségei még nem a vállalati döntéseknél kapnak helyet a vállalati döntésekben: a munkaerő még mindig a legolcsóbb termelési tényező. Pedig az egyik helyen a kapun belüli túlfoglalkoztatottság rontja az egész vállalat hatékonyságát, míg másutt éppen az értő munkások hiánya állnak a gépek hónapzsám. Vagyis a látszat ellenére mindenki ráfizet a rossz munkaerő-gazdálkodásra.

Az új esztendő nehezebb helyzetet teremt a technológiai igényekhez mérten sok embert foglalkoztató cégek számára, ám segít a népgazdasági gondokon: a bérköltségek növekedésével egyre több helyen vizsgálják fölül, hol mennyi ember dolgozik, s talán felgyorsul a munkaerő áramlása. A hónapokkal korábban meghirdetett átképzési segély pedig megkönnyíti az új szakmák elsajátítását. Most már a vállalati vezetőkön múlik, hogy a pénzügyi gondok szorításában élnék-e a takarékoság eme eszközével. Igaz, lehetőséget kaptak a végzett munka szerinti nagyobb differenciálásra, s ez nagyban hozzájárulhat a munkaerő-gazdálkodás fejlődéséhez.

A vállalati gazdálkodás másik fontos területén, a beruházások piacán sem várja könnyebb helyzet a termelőket. A többség számára hosszú időre megfizethetlenné vált a korábbi léptékekkel mérve közepes fejlesztés is. De — mondják ismét a szakértők — akad elég modern gépsor az országban, csak meg kell tanulnunk élni az új technika adta lehetőségekkel. Jobb munkaszervezéssel, több műszak indításával akár fölöslegessé is válhatnak a korábbi fejlesztési elképzelések. S ez ismét a gyárkapukon belül dől el. Hogyan találják meg a külső és a belső gazdasági környezet szorításában a gépekben és az emberekben rejlő lehetőségeket? Amennyiben felszínre tudják hozni mindazt a tudást, amely évek során a kezekben és a fejekben főlhalmozódott, meg a mostani szabályozómódosítás után előállott nehéz helyzetben is urrá lehetnek. Persze nemcsak több munkát, hanem újszerű gondolkodást és gazdálkodást kíván az új esztendő. S talán mindez majd tükröződik az átdolgozott vállalati tervekben, mire az új év beköszönt.

Lakatos Mária

Egy csepp figyelem — sok olajcseppért Energiagazdálkodásunk kétéves mérlege

Aligha van a világnak olyan környezete, amely ne fektetne különös hangsúlyt a hosszú távú energiamegtakarítási programok kidolgozására. Nálunk néhány hete értékelte a Minisztertanács az energiafelhasználás racionalizálási program teljesítésének eddigi helyzetét. Az elemzés megállapította: a lakosság és az ipari üzemek energiellátása az év első felében zavar-

talán volt, annak ellenére, hogy a tavalyihoz viszonyítva összesen 3,9 százalékkal kevesebb volt az energiafelhasználás. Javult az energiafogyasztás összetétele is: a drága kőolajtermékek részaránya az 1978. évi 40,7 százalékról 32,7 százalékra csökkent. Az eredmények elsősorban a különböző takarékosági intézkedéseknek köszönhetőek.

Forgó-Morgó és a feltételek

A hosszabb távú elgondolásokat jelzi, hogy az ország energiagazdálkodása 1979 óta nem emelkedett. A nyolc féléves álló kormányprogram egyébként még 1980-ban foglalta össze az energiagazdálkodás feladatait, és az ezek végrehajtásához szükséges feltételeket. Ami az utóbbiakat illeti, elsősorban a beosztó energiagazdálkodást lehetővé tevő beruházásokról van szó. Az energiafelhasználás racionalizálási program megvalósításához a VI. ötéves tervidőszak során összesen 15 milliárd forint áll rendelkezésre, ötször annyit, mint az előző tervidőszakban. Az összeg jelentős része államkölcsön, illetve vissza nem térítendő állami támogatás. Emellett vállalati források és MNB-hitelek segítik az ésszerű energiagazdálkodás

megvalósítását. Ami a hitelekkel illeti, ezek pályázat útján érhetőek el, mégpedig oly módon, hogy összemérik a ráfordításokat és az eredményt: azt, hogy 15 esztendő alatt hányszor térül meg a beruházás.

Az eddig elfogadott csaknem ezer beruházásból 1983 első feléig mintegy ötszázat fejeztek be, s ez az energiafelhasználás ésszerűsítésére szánt összeg egyötödét emésztette fel. A program alapján a 15 milliárd forintot ráfordításnak 1985-ig összesen 3,35 millió tonna olajértékű megtakarítást kell hoznia. A beruházási ígéretek 4,87 millió tonnára adnak garanciát.

Ami pedig a számok mögötti konkrét eredményeket illeti, a kistüzemektől az óriásvállalatokig sok példát le-

hetne felhozni. A lakossági-kommunális szektor energiagazdálkodása 1983 első felében például 6,4 százalékkal volt kevesebb, mint tavaly ilyenkor.

A reklámszektornak, Forgó-Morgóval az élen, azonban mindhiába sulykolják mondanivalójukat, ha a feltételek nem mindig és nem mindenütt segítik az energiaköltségek lefaragását. A rosszul záró ablakok miatt az utcát is fűtjük, pedig a jó hőszigetelés 900 ezer tonna fűtőolaj megtakarítását tenné lehetővé. A szakemberek szerint ehhez mindössze 180 millió osztrák schillinget importra volna szükség, a lakóknak pedig négyzetméterenként 150 forintot kellene fizetni a szerelésért. A fejlesztés pénzbeni haszna 9,4 milliárd forint lenne, fűtési idényenként.

Nemcsak olajjal lehet tüzelni

Gondot okoz az is, hogy a hazai villamos háztartási készülékek olykor energiapazarlók. A nagy nyugati cégekkel kötött kooperációk ugyan hozzájárultak az energiatakarékos berendezések kifejlesztéséhez, a korszerűsítés azonban csak lassan halad. A hűtőszekrények átlagos áramfogyasztása naponta 1,5 kilowattóra, megfelelő szigeteléssel ennek 25–30 százaléka megtakarítható lenne. Ez felhasználónként és naponta mindössze 40 fillér, országosan azonban milliókora rúg.

Az októberi kormányüléseken hangsúlyozták: az olajfogyasztás további csökkentése érdekében mind több fogyasztónak kell átérnie a földgáz, a szén, a geotermikus energia, illetve a mező- és erdőgazdasági hulladékok, valamint a különböző helyi források igénybevétele. Szerencsére mindez már nem csupán igény.

A mártfői Tisza Cipőgyár központi gyárában például 1200 méter mélységből fel-

gő-Morgóval az élen, azonban mindhiába sulykolják mondanivalójukat, ha a feltételek nem mindig és nem mindenütt segítik az energiaköltségek lefaragását. A rosszul záró ablakok miatt az utcát is fűtjük, pedig a jó hőszigetelés 900 ezer tonna fűtőolaj megtakarítását tenné lehetővé. A szakemberek szerint ehhez mindössze 180 millió osztrák schillinget importra volna szükség, a lakóknak pedig négyzetméterenként 150 forintot kellene fizetni a szerelésért. A fejlesztés pénzbeni haszna 9,4 milliárd forint lenne, fűtési idényenként.

A Dél-Alföldön — ahogy arról nemrégiben a Csongrád megyei Tanács is beszámolt — elsősorban a helyi energiaforrások: a földgáz és a termálvíz kiterjedtebb hasznosítására törekednek. Újabb és újabb településekre vezetik be a földgázt, Szegeden pedig olyan üzem kiépítését kezdték meg, amely a geotermikus energia felhasználása révén kétezer lakás fűtését és melegvíz-ellátását teszi lehetővé.

Szombathelyen tavaly kezdte meg működését az ország első olyan biogázüzeme, amely a városi szeméttel rothadó anyagából nyer metángázt. 1,4 köbméter gáz energiataralma megegyezik egy kiló tüzelőolajjal. Az sem lényegtelen, hogy egy köbméter biogáz előállításához mindössze 22 fillérbe kerül. A nemrégiben megalakult Biogáz Gazdasági Társaság egyike azok közül, amelyek az eljárás elterjesztésére törekednek.

Újabb négy milliárd

Az energiaköltségek lefaragását mind többen érzik magukénak. Az MTESZ például már hatodik alkalommal írt ki energiatakarékos pályázatot. A javaslatok bevezetése révén évente mintegy 4 milliárd forint értékű energiáhozórázó takarítható meg. Közéjük tartoznak a traktorok energiagazdálkodását mérő elkövetkező évek, a Rábánál kidolgozott üzemcsarnok-világítási rendszer és így tovább.

Molnár Patricia

Négy régi játékos

Egy országos döntő nyertesei a GÖCS-ből

Itt ül velem szemben a négytagú győztes csapat a Magyar Gördülőcsapág Művek szociális épületének egyik tanácskozájában. Most is ők kapják a kérdéseket, mint legutóbb Miskolcon. Az Együtt a közös úton vetélkedősorozat döntőjében. Am a válaszoknak nincs tév-jük. Nem kapnak értük pontokat, és a sikeres szereplésért sem egy bizonyos összeget, amit utazásra használnak fel. Úgy tudom, mégis szívesen vállalkoztak a válaszadásra, sikerük fel-
elevenítésére.

Belenőttek a versenybe

Mint a vetélkedőkben rendszerint, a beszélgetés az ismerkedéssel, a bemutatkozással kezdődött. Ez a „csapatkapitány” dolga, Gyarmati Mihályé, aki az MGM rendszeti osztályán dolgozik.

— Évek óta játszunk együtt, az utolsó három évben a Magyar-Szovjet Baráti Társaság által meghirdetett vetélkedők mindegyikére benevezünk. Korábban hárman alkottunk egy csapatot Szabados Antallal, aki a nemzetközi együttműködésekkel foglalkozik a gyárban és Róth Ferencel, ő rendszerszervező. Erre az utóbbi vetélkedőre négytagú csapatokat indítottak, így mi is „kiegészültünk” Pataki Zoltán közgazdász-szal. Az utóbbi három évhez adjon még ötöt, mert nyolc éve játszunk különböző vetélkedőkön más-más összeállításban.

— Hogyan szerveződtek csapatát?

— Úgy, hogy azonos érdeklődésűek vagyunk, leg-alábbis ezt hiszem — mondja Pataki Zoltán. — Függetlenül az ország nevével, közel áll hozzánk egy-egy nép irodalma, művészete, zenei, politikai élete. Ha nincsenek versenyek, egy-egy országot ennyire nem tudunk megismer-ni, mint most a Szovjet-uniót. Ezenkívül ezek az ismeretek hozzátartoznak az általános műveltséghez.

— A versenyekre észre-vétlenül belenőtünk — vette át a szót Szabados Antal. — Megkezdtek a Szovjet-unióval való ismerkedést 1981-ben a Hős városok, városok hősei című vetélkedő-vel. Alaposan, lelkiismeretesen készültünk, az eredmény: országos 5-6. helyen végeztünk. A következők évben indultunk a Távoli városok — közeli barátok versenyén, eljutottunk a megyei 2. helyezéig. Most országos

döntőt nyertünk. Szép ez a sorozat, ami egyben azt is mutatja, hogy a korábban megtanultakat mindig fel-elevenítettük, kiegészítet-tük, már-már rutinból ver-senyeztünk. Kár lett volna veszni hagyni az előző esz-tendőkből megtanultakat.

— A zsűritagok ismerő-sként üdvözöltek bennünket — mondja Róth Ferenc. — Az évek során majdhogynem ugyanazok bírások voltak a különböző versenyeken. Remekül dolgoztak, soha-sem voltak részrehajlók. Most éreztük először, hogy szimpatikus csapatnak tar-tottak bennünket, de ez előnyt nem jelentett.

A gördülőcsapág művek rutinos versenyzői élvezték a játék minden fordulát. Most a beszélgetésen egy-más után elevezték fel az érdekesebb érdekesebb eseteket, és jókat nevetnek egy-egy mellészóláson, si-kerülten megoldott helyze-ten. Mindannyian elmond-ták, hogy öröm volt verse-nyezni, mert minden, az MSZBT által szervezett ve-télkedőre a gyorsaság, a per-gő ritmusú, színvonalas versenyek voltak a jellem-zők.

Pajtás a játékező

— Lényegre törőek voltak a kérdések, bár előfordult, hogy több lexikális adatot kértek a kíváncsnál —, nagy-szerűen bonyolították le a versenyeket a játékezők. Agárdi Tamás pajtásunk volt, társunk, szurkolónk. A döntőn a 400 főnyi közönség velünk együtt jól szórako-zott — mondta Pataki Zoltán.

— Nem izgultak a kezdés előtt?

— Dehogynem! Minden csapat nagyon izgult, de az első kérdések után elszállt az izgalom, és csak a játé-
k-
ra figyeltünk. A csapatok nagyon tudtak, és jellemző a verseny színvonalára, hogy most a döntőben az első és a hatodik helyezett között mindössze öt pont külön-bég volt. De ilyen szoros volt minden versenyünk.

— Utóbb mellénk állt a szerencse — mondta Gyarmati Mihály —, de szerin-tem a villámkérdéseknél „rabolt” néhány ponttal és a riportunkkal nyertük meg a döntőt három ponttal a Ta-tabányai Szentbányák Trószta csapatától.

— Azt a sajtókonferenciát jó ideig nem fogjuk elfelej-teni — szölt Szabados Antal. — Teljesen váratlanul ért bennünket a feladat, hiszen

Moszkva közlekedésének fő irányítójáról és a közleke-désről nem tudunk sokat. Nem emlékeztünk arra a cikkre, amely erről a témá-ról a Szovjetunióban meg-jelent. Így aztán rögtönöz-tünk, ami oly jól sikerült, hogy dőlt a nevetéstől a né-zőtér, a zsűri pedig észre sem vette, hogy kevés konkr-étumot használtunk fel a beszélgetésben.

— Kedves, kellemes jelenetek gyakran előfordultak, ezért mondtuk, élmény volt játszani.

Presztizskérdés is

A versenysorozat a négy ember számára befejeződött. Nemcsak alapos ismerői lettek egy hatalmas ország politikai, gazdasági, tudomán-
yos, irodalmi, sportéle-tének, hanem sok barátot szereztek.

— A csapatok közül nem egy velünk együtt régi ver-senyitársunk, ezért baráti kapcsolat alakult ki köz-tünk. A Lenin Kohászati Művek csapatának tagjaival bizonyára többször fogunk találkozni. Velük kerültünk a legjobb és legközvetlenebb kapcsolatba.

Vége a versenysorozat-nak, most érzik, kicsit elfá-radtak, mert minden egyes szereplés komoly stresszként nehezedett a négy fiatallem-berre.

— A jó szereplésből presz-tizskérdést is csináltunk, mert célunk volt, hogy a harmadik évben országos elsőők legyünk. A döntőn mindenki tudása javát nyúj-totta, nem volt hibás vála-szunk, Anti, Zoli, Feri és én saját témánkból kitűnően feleltünk — mondta Gyarmati Mihály. — A sikerért, úgy érzem, megoldoztuk, és csak köszönet illeti vá-lalatlunkat, hogy minden eszközzel segített bennün-
ket a legjobb helyezés el-éréseben. Most egy lélegzet-
vételyi szünetet szeretnénk tartani, végeztünk a munkán-
k, és nem utolsósorban üti-programunkat állítjuk össze.

A döntő első helyezettjei személyenként 6000 forintos utat kaptak a Szovjetunióba. Azt döntik el rövidesen, hogy merre menjenek és mikor. A legutóbbi elképze-lés szerint a Kaukázusba ké-szülnek, mert ott még nem jártak, és annyi érdekes dol-got tudtak meg a versenyek során az ott élő emberekről és szokásokról, hogy azokat személyesen is meg kell is-merniük. Jó felfedező utat kívánunk!

Balogh Júlia

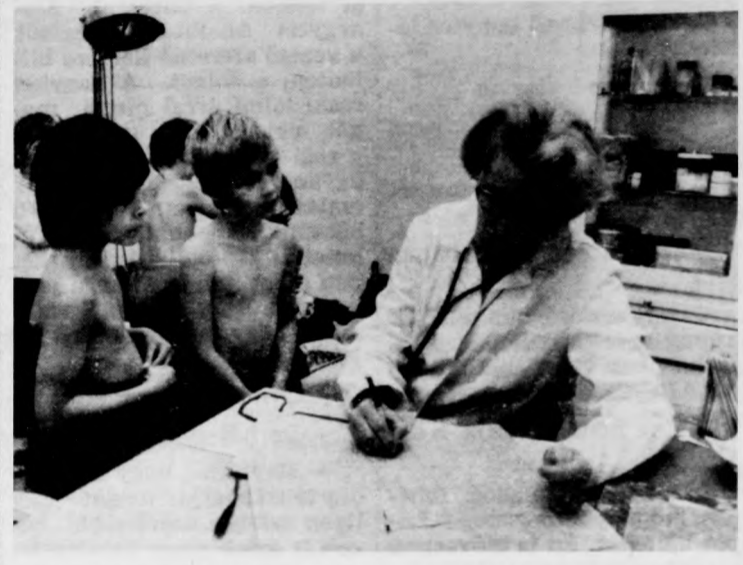
Tegyünk többet a tanulóknak egészségéért!

A csaknem százeztizedős magyar iskola-egészségügy a felszabadulás után sokat fejlődött. Az addig szűk ke-retek közötti — csupán a városi középiskolákra ki-terjedő — iskolaorvosi háló-zat mind szélesebb körűvé vált, az ellátásba fokozato-san bevonták az általános iskolákat, az óvodákat, majd a különböző más oktatási intézményeket is. E fokoza-tosan kifejlesztett alapokon nyugszik az oktatási intéz-mények 1975-ben létrehoz-tott — egységes egészségügyi szervezete.

azokat megfelelő, szakszerű ellátásban részesítik.

Az iskolákban tovább kell követni a gyermekek egész-ségügyi gondozását. Az álta-lános iskolák első, ötödik és hetedik osztályában, a kö-zépfokú intézmények első és harmadik osztályában köte-lező a tanulókat, pontosan megszabott útmutatás szer-int, igen részletesen meg-vizsgálni.

Az Egészségügyi Miniszte-rium mindezek mellett szor-galmazza a gyermekek ér-zékszervi fogyatékosságának szűrővizsgálatát is.

Jelenleg az ország óvodái-ban, általános iskoláiban már csaknem kétezer körzeti orvos és ezeregyszáz körzeti gyermekgyógyász látja el az iskolaorvosi feladatokat. Munkájukat négyezer védő-nő — köztük 1760 felsőfokú képzettségű — segíti.

A körzeti orvosi feladato-kat is ellátó iskolaorvosok közvetlen felügyeletét a ta-nácsok egészségügyi osztá-lyai látják el.

Az iskolai egészséggondozás alapját — a kiadott uta-sítások szerint — a rendsze-res vizsgálatok adják. En-nek az alapelvek megfele-lően az óvodákban éven-ként meg kell tartani — az intézmény teljes egészé-ségű, higiéniai vizsgálatát, s ez utóbbit a továbbiakban folyamatosan figyelemmel kell kísérni.

Fontos, hogy évente leg-alább egyszer minden gyer-meket megvizsgáljon az or-
vos, s aki rászorul, gondos-kodjon annak megfelelő szakorvosi ellátásáról.

A hatodik életévüket be-töltő gyermekeket iskola-érettségi szempontból szük-séges megvizsgálni. Aki szellemileg vagy fizikailag alkalmatlanok az iskolai tanulmányok megkezdésére,

Az iskolaorvosi hálózatra vár — a pedagógusokkal közö-sen végzendő — egységes életmódról nevelés és egész-ségügyi felvilágosítás.

Az Állami Ifjúsági Biz-zottság az Egészségügyi és Művelődési Minisztérium bevonásával a közelmúltban tűzte napirendre az iskola-egészségügy helyzetének megvitatását. Megállapítot-ták, hogy az ifjúsági egész-ségvédelem céljait szolgáló jelenlegi szervezeti forma alapjaiban jó irányban fej-lődik. A vizsgálatok alkalmával felderített betegségek és fogyatékosságok ellátá-sában a fővárosban és a na-gyobb városokban megnyug-tató a helyzet. Később mondható el ez a kisebb te-nyelülésekről. A szakvizs-gálatok elvégzését nem mind-gyerjük számon, s a szűke-ség ellátás elmarad. Sok helyütt hiányosságok tapasztalhatók az illetékes kórhá-zak és az iskola-egészség-ügyi szervezetek együttmű-ködésében is.

Nem mindenütt kielégítő a tanítványok és az orvosok közötti kapcsolat. Eseten-ként az orvosok — bár mun-kaköri kötelezettségük közé tartozik — nem szívesen végzik az iskolai egészség-

ügyi felvilágosító munkát, ezek az órák szinte formá-lissá válnak.

Hiányosságok tapasztal-hatók az iskolaorvosok szak-mai felkészítésében is. Egye-temi előadásokon igen keve-sét hallani e témáról. Csú-pán a gyermekgyógyászat, a közegészség és a tár-sadalom-orvostan tantár-gyak tartalmazzák — s itt is csak érintőleg — az iskola-orvosi feladatokat. A pálya-orvosoknak nem kell peda-gógiai ismereteket szerezni-ök, amire pedig későbbi munkájuk és a beilleszke-dés miatt is nagy szükség volna. Mindez elmondható az orvosi továbbképzésre is.

Itt kell megemlíteni, hogy a pedagógusképzésben sem fordítanak kellő gondot az iskola-egészségügyi ismeret-ek kötelező elsajátítására. A pedagógusok ezért — pél-dául az egészség-nevelési feladatok elvégzésében — sok nehézséggel küzdenek.

A felmérések számos eset-ben a tárgyi feltételek hiány-nyára is fényt derítettek. Számos iskolában nincs or-
vosi szoba, ahol a vizsgá-latokat tervszerűen és zavar-talanul elvégezhetnék. De előfordul az is, hogy a meg-levő orvosi szobát más cé-lokra használják. Miután az orvosnak nincs helye (helyi-sége) az iskolában, nem kapcsolódhat be ennek éle-tébe.

Gyakran okoz gondot az is, ha a szakrendelő távol van a tanuló lakóhelyétől, a gyerekek közlekedési ne-hézségek miatt nem járnak gyógykezelésre. Helyenként szorgalmazzák az iskolákat patronáló nagyüzemek szak-rendelőinek igénybevételét. Az esetek többségében azon-ban az üzemek — baleseti veszélyekre hivatkozva — nem járulnak hozzá, hogy a gyerekek éljenek ezzel a le-hetőséggel.

Az iskola-egészségügy helyzetét felmérő jelentés, a tényleg feltárása mellett fontos javaslatokat tesz a hiányosságok kiküszöbölésére. Ezeket a javaslatokat eljut-tatták az egyes tárcák veze-tőinek.

Az Állami Ifjúsági Bizott-ság a jelentéssel kapcsolat-ban felhívta a különböző államj és társadalmi szerve-zeteket, hogy az eddigeli nagyobb figyelmet fordítsan-
ak az iskola-egészségügyi feladatok ellátására, amely-től nagymértékben függ az eljövendő nemzedékek szel-lemi és testi gyarapodása.

Kasznár Zoltán

KÖNYVJELZŐ

A vállalkozások fejlődése hazánkban

Előretörnek a magyar növényfajták

A Közgazdasági és Jogi Könyvtár a közelmúltban adta ki Kopátsy Sándornak Hiánycikk: a vállalkozás cí-mű könyvét. A szerző a ma-gyar vállalatok átlagnagysá-gát úgy elemzi, hogy a tőkés és szocialista országokhoz ha-sonlítja a hazai folyamatokat. Az 1960-as évek óta sok ta-nulmány igazolta már azt, hogy a magyar ipar túlzottan centralizált, sőt 1971-ben a gazdasági bizottság sürgette a korszerű kis- és középvüze-mek létrehozását is.

Kopátsy Sándor könyvé-nek megjelenése mégis indok-olt, mert új összefüggések alapján bizonyítja, hogy a magyar vállalatok nagysá-g-
struktúrája nem függ össze a termelőerők támasztotta kö-vetelménnyel, a vállalatnagysá-g hazánkban csak gazda-ságpolitikai képződés. 1938-tól 1978-ig országunk-ban az egy vállalatra jutó dolgozók száma több mint hússzorosára nőtt, ugyanak-or a termelőerők csak más-félszeres növekedést indokol-tak volna. A szerző igazolja, hogy az államostálással végre-hajtott összevonások szüksé-g-szerűek voltak, de a 60-as évek első felében és a 70-es évek elején megvalósított össze-
vonásokat nem kellett vol-na olyan mértékben végre-hajtani.

A szakkönyv újszerűen elemzi a vállalati szektor struktúra-összefüggéseit, és az áruterhelő vállalatokat egyipiacos, kétipiacos és négyipiacos vállalatokra tagolja. Az egyipiacos vállalat egyesíti a tulajdonost, a dolgozót és a vezetőt, a kétipiacos vállalat esetében csak a tulajdonos és vezető pozíciója marad együtt, így itt az áruipiacal együtt van a munkaerőpiac is. A négyipiacos vállalatnál az áru- és munkaerőpiacok kívül létezik tőke- és menedzseri piac is. A szerző rá-mutat arra, hogy a tőkepiac a tulajdonviszonyoktól füg-getlen szükségesség.

Kopátsy Sándor a legaktu-álisabb kérdéseket a Hogyan tovább című fejezetben pró-bálja megválaszolni. Rámutat arra, hogy „a szocialista szek-tor magasabbrendűségét hir-dető ideológiánk nem akadá-lyoz meg bennünket abban, hogy ezt a szektort a gazda-ság minden más szektorával szemben óriási pénzügyi hát-nyalokkal ne sújtjuk. Nem-csak a munkaidőn túli gazda-sági tevékenység élvez óriási pénzügyi kedvezményeket, de a kisipari és kiskereskedői szektor is.” Az utóbbiaknál nehe-z az adóalapot meghatá-rozni és igen magas haszon-kulccsal dolgoznak. Így ezen szektorban egyszeri munka-

időben háromszor, négyszer nagyobb jövedelmet lehet el-érni, mint a szocialista szek-torban. Csak annak a társa-dalomnak lehet jó vállalat-
szervezete, amelyben min-dezen szektor számára azonos előnyök és terhek jelente-nek a szabályok, és megvan-nak az összes szektor létre-jöttéhez szükséges közgazda-sági feltételek.

A szerző rámutat arra, hogy az indokolt szektorok kiala-kulása érdekében meg kell szüntetni a hatóságok túlzott operatív beavatkozását a gazdasági folyamatokba, emellett lehetőséget kell bi-ztosítani kis- és középvállala-tok létrejöttére, egyesülésére, de ki kell alakítani az elkü-lönyt tulajdonosi szervezetek-et, amelyek a tőkét a tőkepiacról, a vezetőket a menedzserek piacáról biztosít-ják.

A szocialista tulajdon haté-kony működésének módoza-tairól már hosszú ideje van vita hazánkban. Abban egy-öntetű a vélemény, hogy a stratégiai tulajdonosi funk-ciókat — a jövedelemfelhaszná-lás fő irányait, a vállalat-alapítást, összevonást, meg-zsúntatást, az alapvető káder-intézkedéseket — nem a vál-lalatokra kell ruházni. A vál-lalatok számára ugyanakkor biztosítani kell a taktikai tu-

lajdonosi funkciókat. A köz-gazdászok döntő része egye-
térten abban, hogy a stratégiai funkciókat nem tudják jól ellátni az ágazati miniszteriu-mok, mert azok gátolják az eszközök áramlását, az ágaza-tok közötti kooperációt. Sár-
közti Tamás szerint az egyik megoldásnak egy tulajdonosi minisztérium létesítése lát-szik jónak, de nagyvállala-toknál a stratégiai tulajdonosi funkciók érdekében fel-
ügyelő bizottságot kellene létrehozni, a taktikai funk-ciókat pedig a vállalati veze-tőkől és a dolgozók képvis-eletéből álló igazgatótanács látná el.

Kopátsy Sándor nemcsak a most megjelent könyvében, hanem korábban is azt hang-súlyozza, hogy egyes ágaza-tokban — az energiaiipar, az állami gazdaságok, az építő-
ipar, a közlekedés, a bel-és külkereskedelm kivételével — a vállalatokat részvénytár-saságokká célszerű átalakítani, és a részvényeket kb. 20 tulajdonkezelő bank között egyenlő arányban kell elosz-tani. A tulajdonosi funkciók működéséről szóló viták azért lényegesek, mert ezek hozzájárulnak a szocialista tulajdon hatékonyabb műkö-déséhez.

Dr. Takács Imre

A KÖZMŰ

Üzen EGY SAJ

„A vállalati mű-zottság közvetlen igazgatója és a vá-szerkezeti bizottsá-vál működik. A gátósági művelőd-ságok a területi üzemgazdát és szervezeti bizott-nyításával, önáll-a munkáját... közvetlen a vállal-mi szakszervezeti, a gazdasági veze-delt koordinatív ellátó testület... gyakorlati munka-nököknt a vállal-igazgatóság) igaz-gatói, illetve a vállalati, illetve szervezeti titkára a vállalati lódesi főelőadója gátóságoknál a adók...”

Bonyolult.

S hogy még ink-gyűk: az a bizony-dési bizottság hét-ölöl karjaiba: H Szabolcsot, Bor Hevest, Nógrád-és Pest megyét. E-
tezik három üz-ság: a szolnoki, a debreceni — s tebb olvashattuk helyeken külön-
albizottságok művelődési bizot-kes művelődési zik még öt ügy-
tőüzem Nyiregy-ton (Heves), Szaj-düszoboszlón, Bu-
ezek mindegyikéb-
közmművelődési dozza a munkahe-dés ügyét. A mű-zottságban benne-
központi főépít-
vezetője, a vállal-
ügyi, illetve szö-
osztályvezető, a váll-
latási előadó, a v-
oktatási osztály

Érint pedig mi-belül háromezer-
bert.

Pontosabban: 1734 dolgozó tar-
kolchoz 667, Szoln Szoboszlóhoz 126
mennyien a mű-
tenciális alanyai.
lalat egyetlen hely-
mondhatnak mag-
egy fél művelődés

És ennek ellenére...

A Tiszántúli C-tő Vállalat, közis-TIGAZ, irigyles-gazdag és eredm-
velődési munka-hat be. Itt ülünk-ná egy rádióudós-lalat hajdúszob-pontja egyik közmművelődési fő-dárnak titulált Martin Andrásné-ság titkárával. Csiny, mindazon-és valahogy fölfo-kivülálló számár-esetben az én sz-
hogy innen, látat-ezer ember műv-szervezik és ír-
művelődés, kultu-rakozás ugyan-
bizonyos helyszí-
dők tevékenység-
munkahelyi műv-
lehet otthon vég-
termek, klubok, é-zsőségi formák-
nek. De hol van-
vállalati ebéd-
más, alkalmas-nincs, sehol: se-lón, se Nyiregy-ton, se Szajolban

— Se itt, se van. És nem-
hogy nem volna-
egy jó kis műve-
Nincs könyvtáru-
központon is c-
szakmai-műszak-
van. Akadnak-
amelyeket meg-
az üzemi ebédlő-
nokokban, a sp-
vannak „utazó-
vagyis ilyen hely-
ható kiállításai-
művelődési mu-
legsajátosabb, a-
tulajdonsága, h-
kidolgozott prog-

Üzem és kultúra

EGY SAJÁTOS KÉPZŐDMÉNY

„A vállalati művelődési bizottság közvetlen a vállalat igazgatója és a vállalati szak szervezeti bizottság irányításával működik. Az üzemigazgatási művelődési albizottságok a területileg illetékes üzemigazgató és üzemi szak szervezeti bizottságok irányításával, önállóan végzik a munkájukat... A bizottság közvetlen a vállalati és üzemi szak szervezeti bizottság és a gazdasági vezetés alá rendelt koordinatív feladatokat ellátó testület... A bizottság gyakorlati munkáját társelnökökkel a vállalat (üzemigazgatóság) igazgatója és a vállalati, illetve üzemi szak szervezeti titkár irányítja. Titkára a vállalat közművelődési főelőadója, üzemigazgatóságoknál az oktatási előadók...”

Bonyolult.
S hogy még inkább azzá tegyük: az a bizonyos művelődési bizottság hét megégett fogóhély karjaiba: Hajdú-Bihar, Szabolcsot, Borsod megyét, Heves, Nógrádot, Szolnokot és Pest megyét. Ezen belül létezik három üzemigazgatóság: a szolnoki, a miskolci és a debreceni — s mint fentebb olvashattuk — ezeken a helyeken külön művelődési albizottságok bontják le a művelődési bizottság esedékes művelődési terveit. Létezik még öt úgynevezett töltőüzem Nyíregyházán, Hortón (Heves), Szajolban, Hajdúszoboszlón, Budaörsön: s ezek mindegyikében egy-egy közművelődési felelős gondozza a munkahelyi művelődési ügyet. A művelődési bizottságban benne van még: a központi főépítés-vezetőség vezetője, a vállalati munkahelyi, illetve szociálpolitikai osztályvezető, a vállalati oktatási előadó, a személyzeti és oktatási osztály vezetője.

Érint pedig mindez körülbelül háromezer-kétszáz embert.
Pontosabban: Debrecenhez 734 dolgozó tartozik, Miskolchoz 667, Szolnokhoz 527, Szabolcsra 1267. Ok valamennyien a művelődési potenciális alanyai. Akik a vállalat egyetlen helyszínén sem mondhatnák magukénak még egy fél művelődési házat sem.

És ennek ellenére...

A Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat, közismert nevén a TIGAZ, irigylésre méltóan gazdag és eredményes művelődési munkáról számolhat be. Itt ülünk — mondánál egy rádiótudósító — a vállalat hajdúszoboszlói központja egyik barakkjának közművelődési főelőadói irodájának titkárságában Martin Andrással, a bizottság titkárával. A szoba kicsiny, mindazonáltal zsúfolt és valahogy fölfoghatatlan a kiváló számú — jelen esetben az én számomra —, hogy innen, látatlanban, több ezer ember művelődési életét szervezik és irányítják. A művelődés, kulturálódás, szórakozás ugyanis feltétlenül bizonyos helyszínekhez kötődő tevékenység, az üzemi, munkahelyi művelődést nem lehet otthon végezni, ahhoz termek, klubok, eszközök, közösségi formák szükségeltetnek. De hol vannak ezek? A vállalati ebédelőknél kívül más, alkalmas terep erre nincs, sehol: se itt Szabolcsra, se Nyíregyházán, se Hortón, se Szajolban, se máshol.

— Se itt, se máshol, így van. Es nem mondom azt, hogy nem volna szükségünk egy jó kis művelődési házra. Nincs könyvtárunk sem, itt a központban is csak egy apró szakmai-műszaki könyvtár van. Akadnak programok, amelyeket megrendezhetünk az üzemi ebédelőben, előcsarnokokban, a sportpályákon, vannak „utazó témáink”, vagyis ilyen helyeken föllátható kiállításaink, de a mi művelődési munkánk egyik legsajátosabb, meghatározó tulajdonsága, hogy pontosan kidolgozott programjainkhoz

helyszíneket keresünk. Mi úgy tervezzük, hogy a vállalat mintegy harmincöt telepén bealkalmazzuk a helybeli művelődési házakat, a helyi „tárgyi feltételeket”. Több terepes, osztott művelődési bizottság ez, körülményeink alapvetően meghatározzák a tervezést és a kulturális tevékenység jellegét.

Ez a „több terepes, osztott” művelődési bizottság persze bizonyára kitűnően végezné továbbra is sajátos tevékenységét akkor is, ha legalább egy saját, központi művelődési „objektum” a rendelkezésére állna, de művelődési házat valóban nem lehet olyan könnyen előteremteni: pusztán csak azért, mert szükség volna rá. A pénz, vagyis inkább a pénzügyi spanyolcsizmák szorítja mindezt a kultúra egésszét: miért ne szorítaná éppen itt. A realitás tehát: helyszíneket keresni föllelni a legkedvezőbb alkalmakat, megtalálni a leghatékonyabb formákat.

— Nagyon jó megoldások is születnek olykor. A nyíregyházi töltőüzem és a nyíregyházi könyvtár között például remek a kapcsolat. A könyvtár fiókkönyvtárát üzemelteti a vállalatnál, az üzem területén kiállításokat rendez. A Benczúr-terem is szállít kiállításokat az üzembe. A szolnoki telepünkön a városi művelődési ház a kulturális tevékenység fő centruma, s igen jó a viszony a miskolci üzemünk és a miskolci művelődési központ között. Nekünk, szabolcsiaknak a Déri Múzeummal vannak említésre méltóan jó

Viszont a pénzügyek...

korántsem tűnnek fel számomra ilyen bonyolultnak. Az üzemi művelődés tipikus pénzügyi modelljét láthatom itt, Szabolcsra is. Hódos András és pénzügyi szak szervezeti felelőse teszi elem az évi kimutatásokat.
Idén négyszázezer forintot költött a művelődési bizottság, szak szervezeti alapon, kultúrára. 1982-ben ötszázrezt terveztek, elköltöttek négyszázötven, 1981-ben négyszázezer terveztek, erre elköltöttek négyszázharmincötven, 1980-ban kétszázötvenre terveztek, és valamivel többet költöttek. Jövőre körülbelül szintén négyre terveznek. Most, a háromnegyed év körül, az idei négyszázezerből elköltöttek kétszázötvenre, tehát mindegyképpen maradni fog. Viszont a jóléti alapot már túllépték, a tervezett százkilencven ezer forint helyett a kétszázötvenvennél járnak: a hiányzó pénzt a kulturális alapról pótolják és pótolják rendszeresen. Ugyanis: ha a kultúrára fordítható összegből megmarad valami, az nem megy át a következő évre, hanem növeli a részesedést. A cél tehát, hogy a részesedés nőjön, mert akkor nő a nyereség is. Vagy: jóléti célokra fordítani a kulturális összeg egy részét, mert a pénzügyi segélyekre egyre inkább szükségük van a dolgozóknak.

A modell tipikus, általános, s egyetlen zokszavunk sem lehet: ha a kultúrára csak úgy lehet költeni, hogy az esetleg a jóléti pénzek összegét csökkenti, akkor valóban fontosabb a dolgozó számára a néhány száz forintos családi segély, mint az, hogy kétfelével több kiállítást rendeznek az üzemben. S minél kevesebbre jut ugyanezen összegből, minél inkább inflálódik a pénz, annál inkább így van ez.

Ehhez a keserű igazsághoz is hozzászoktatják az embert az évek: nem a kultúra a legfontosabb egy üzem és egy ember életében. A kultúra nemzeti jövedelmen belüli részesedése arányában pontosan olyan modellértékű, mint egy üzem gazdasági rendszerén belül.

közös rendezvényeink. Bö ismeretségi kör kell ehhez a munkához, jó kapcsolatok és precíz szervezés: az eredményeink igazolják, hogy lehetséges a tartalmas közművelődési munka megteremtése.

A komplex, éves művelődési terv is előttem van, hallgatom a részvételi statisztikákat, az eredmények fölso-ro-lását. Többek között a Korunk valósága vetélkedőin elért nagyszerű eredményeket, s tulajdonképpen kettős tanulságot könyvelhetek el magamnak a TIGAZ művelődési életéről. Az egyik: a tervek körültekintőek, reálisak, ugyanakkor gazdagok. E terveket a bizottság kisebb egységeinek felelősei saját ötleteikkel, fantáziájukkal dúsítják, színesítik, alkalmazkazzák a helyi terephez. Mivel a bizottság közvetlen igazgatói és gazdasági irányítás alatt áll, nem kell egy-egy ötlettel — jóváhagyás végett — az igazgatóhoz vagy a gazdasági vezetőhöz szaladni, mert az elfogadott ötletek automatikusan jogerőre is emelkednek ily módon. Viszont fogalmam sincs, milyen például a horti töltőüzem munkásainak közművelődési tevékenysége. Nem tudom innen megítélni, a vállalat harmincöt helyszínén mi és mennyi a kultúra szerepe, milyenek a felelősök, milyenek az igények, nőnek-e, alakulnak-e ezek az igények, változik-e az egyes ember attól, amit úgy hívunk: a kultúra emberformáló hatása. A központi tervezet látom, az összesített eredményeket és azok alapján jó és színes ez a több terepes, osztott művelődési tevékenység.

TALÁN AZ ÉRMEK...

— Hogyan találta meg önmagát, egyénisége egyen-súlyát?
— A könyvkereskedés nagyon szép szakma, mindig szeretettel végeztem a munkámat, hiszen az irodalom közvetítése nemes feladat, a művészethez, a tudományhoz, egyszóval a szellemhez való közzel gondolata nagyon inspiráló. Csak az örökös átszervezés zavart. Nem tetszett, hogyha kialakult és jól bevált egy forma, másikat találtak ki helyette. Az új életformára való áttérésben pedig nagy segítséget adtak az én néma barátaim... Így nevezem a kis műgyűjteményem darabjait.

CS. NAGY IBOLYA

AZ ŐSZI TÁRLAT ANYAGÁBÓL

CSÓKA LÁSZLÓ: CALAIS ÉS LYDIA

Műgyűjtemény és lebbencsleves

Kovács Ottó „néma” barátai

Debrecenben ezek és ezek ismerik Kovács Ottót, a mindig mosolygó, finom modorú könyvkereskedőt. Dolgozott a régi Méliuszban, később a Csokonai, az Ady könyvesboltban, a színház melletti könyvpavilonban, a Csapó utcai könyvesboltban, legutóbb hat éven át az Orvostudományi Egyetem területén levő könyvpavilonban. Magam is régóta ismerem, legalábbis így gondoltam mindaddig, amíg meg nem látogattam a minap.

Vénkert lakása valóságos kis múzeum, nemcsak becses műkincsekkel, hanem értékes dokumentumokkal is büszkélkedhet. Kovács Ottó egykor színész volt, s ma is őrzi a régi plakátokat, s pályafutásának különböző erekeit. Voltaképpen ez a tény hozott ide.
— Az egész úgy kezdődött — szedi sorjába kérdéseimre élettörténete eseményeit —, hogy 1940-ben kereskedő-tanuló lettem a Méliuszban, majd 1943-ban gyakorlatos segéd színészt lettem. 1943. szeptember 1-én a nagyváradi Szigligeti Színházhoz szerződtem, de két hónap múlva hazajöttem, mert nem tudtam fenntartani magam. Szabó Ernő volt akkor a váradi színház büszksége. Egyébként az ember tragédiájában léptem életem először színpadra, majdnem minden színben

volt egy-egy kis szerepem. A londoni színpad például ezt mondta — ma is hiábátlanul idézi a veretes sorokat.
— Itt volt 1945-ben a színház megnyitása?
— Igen, itt voltam, de azok közül, akiket a tanulmányok felsorolnak, néhányan nem voltak itt! Barna Tibor a Napló 1961. június 25-i számában hitelesen írta meg az újrakezdés történetét (Thália feltámadása), nem tudom, a kutatók miért nem ismerik ezt a forrást. Azóta több cikk és tanulmány látott napvilágot a Csokonai Színház felszabadulás utáni megnyitásáról, de ezek mind tartalmaznak valami pontatlanságot. Elsősorban az a hibájuk, hogy olyan színészeket is emlegetnek, akik csak később jöttek, akik 1945. január 10-én nem voltak is. Azon a napon kezdődött ugyanis a Csokonai Színházban újra a munka. Fendrik Ferenc és Szabó Samu Szerető fia, Péter címmel a falusi történetét vittük színre. Itt a plakát, íme a szereplők névsora: Deéry Jenő, Arany Kató, Szabó Samu, Csengery Aladár, Avasi Aladár, Süli Manyi, Rajz János, Ragályi Rózi, Schilling Jolán, Sipos András, Kovács Ottó, Márton Éva, Derecskei Juci, Budai Gyula, Kiss József. Ebből a névsorból többeket elfelejtettek emlegetni!

— Hogyan tekint vissza a színházi évekre?
— Nagy-nagy szeretettel és nosztalgiaival! De 1958 óta a színházban nem voltam, színi előadást előben nem láttam, nem akárom felszaggatni a gyógyuló sebeket...

SZÍNHÁZI EMLÉKALBUM

Egy nagyalakú könyv került a kezembe, a Színházi emlékalbum Belezay Unger István 25 éves színészbüszksége emlékére. 1947-ben adták ki. Az egyes színészképek egy-egy kis versikével színesítettek. Ott találom Belezay Unger István, Thuróczy Gyula, Kovács Terus, Szabó Samu, Körösy Anni, Solti Bertalan, Szirek Zoltán, Újvárosy Kató fényképét, hogy másokat most ne említek és mosolyogva „pillant” a lapozgatóra Kovács Ottó is. Íme a kis versike a fényképhez: „Kovács Ottó kolléga színész és ügyelő, Mosolyogva figyelmeztet rendre mindenkit ő, Szigorúan ügyel, fog a ceruzája, De nagyon jó szíve van, mert senki sem látja.” Nem állunk messze az igazságtól, ha megállapítjuk, hogy nem világirodalmi színvonalon, de kedves és főleg jellemző Kovács Ottóra.

— Barna Csímbi írta — mondja meghatóan emlékeibe feledkezve. — A legszebb emlékek Gyulához fűznek, ahol Tanay T. Sándor igazgatósága idején ve-

lő: 1946 júniusának végén három előadáson Somlai Artúr partnere voltam. A mi kis városunk előadásában. A darabot maga Somlai Artúr rendezte, ő játszotta a főszerepet is, én Williard professzor voltam. 1947. január 25-én pedig Rátkai Mártonnal hozott össze a sorsom, Nyíregyházán a Doktor urat adtuk elő, természetesen ő játszotta a címszerepet, én első rendőr és ügyelő voltam. Egy szobában laktam Marci bácsival, kért, hogy idejében ébresszem fel. Eszrevette, hogy nincs télikabátom, néhány nap múlva kaptam egy csomagot, benne egy télikabát volt! 1958-ig voltam segéd színész, ügyelő, színész, szervező titkár Debrecenben, Miskolcon, Gyulán, Hódmezővásárhelyen, Egerben.

— Miért hagyta abba?
— Nagyon nehéz, de nagyon szép és romantikus volt színészként lenni a magán színház idejében. Az államosítás nagy dolog volt, forradalmi változás a magyar színjátszás történetében, de arról ma már keveset beszélnek, hogy alig maradt öt-hat vidéki színház, és nyolcszáz színész eltanácsoltak a pályáról! Engem se vettek át, csak szervezőnek, aztán elmentem a pályáról, különböző állásokat töltöttem be, végül vizsakerületlen színésznek is, de szerepet nem kaptam. 1958 nyarán felkértek helyettesíteni a könyvesboltban, s akkor úgy döntöttem, hogy visszatérek a könyvszakmába.

— Hogyan találta meg önmagát, egyénisége egyen-súlyát?
— A könyvkereskedés nagyon szép szakma, mindig szeretettel végeztem a munkámat, hiszen az irodalom közvetítése nemes feladat, a művészethez, a tudományhoz, egyszóval a szellemhez való közzel gondolata nagyon inspiráló. Csak az örökös átszervezés zavart. Nem tetszett, hogyha kialakult és jól bevált egy forma, másikat találtak ki helyette. Az új életformára való áttérésben pedig nagy segítséget adtak az én néma barátaim... Így nevezem a kis műgyűjteményem darabjait.

— Nem! A legfontosabb a szorgalom és a kitartás volt! Negyven éve vagyok gyűjtő, Kanabé Dezső tanár úrtól kaptam az ösztönzést. Azóta valom Móra Ferencsel: „Minden, ami szép akad utamba, / Lelket keressék én gyermekésszel abba.” S nemcsak gyűjtöm a tárgyakat, hanem keresem hozzá a megfelelő történelmi és szakirodalmat. Így aztán az ember lassacskán alapos ismeretekre tesz szert. Ma is gyarapítom a gyűjteményemet, jóllehet senkit nem tenné irigydíjra, ha megtudná, mennyi nyugdíjból élünk. Nekem szerencsém, hogy a feleségem legalább annyira szereti a műtárgyakat, mint én, így aztán mindig egyet-értésben gyűjtöttünk, gyarapítottunk.

— Ha szót a férjem — szól közbe a vendégszerető háziasszony —, hogy meg akar venni egy festményt a bizományi áruházban, mondtam, rendben van, vedd meg és következzen a lebbencsleves-korszak. Úgy is volt. Ott a festmény a falon!
— Minden szerdán és szombaton már korán reggel a zsidó utcán vagyok — folytatja Kovács Ottó. — A tárgyak egy részét ott vettem. Nyugdíjazásom óta több időm van törődni velük. Ez adott értelmet az életemnek — néz rám mosolyogva.

Bakó Endre

Elszereljük centrumban levő másfél szobás szövetkezet lakásunkat házfelújítási vagy tanácsai másfél szobásra. „Különbözlet készpénzben” jellegre a kiadóba.

Budapesti zuglói másfél szobás tanácsai bérletre átadásra. Telefon: Budapest 783-916, levélcím: Pf. 158 Budapest 1364.

Eladó a helyvárosban 68 négyzetméteres, 2+2 fél szobás örökös lakással, 12 ezer Ft/négyzetméterre + kevés OTP-átváltással. Debrecen, Csapó u. 106. III. 9.

Egyetemhez közel 51 négyzetméteres, 2 szobás szövetkezeti lakás 200 ezer OTP-vel eladó. „Február” jellegre a kiadóba.

Eladom vagy kisebb cserélem 3 szobás, hitelmentes, társasházi lakást. Kardos u. 7/A II. 1. Telefon: 14-665.

Egyszobás, összkomfortos, földszinti szövetkezeti lakás eladó. Válaszokat „Április 4.” jellegre a kiadóba.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladom 2 szobás, 150 négyzetgöli területtel, 400 négyzetgöli kerttel, 1000 Ft/négyzetméterre + kevés OTP-átváltással. Debrecen, Kardos u. 7/A II. 1. Telefon: 14-665.

Egyszobás, összkomfortos, földszinti szövetkezeti lakás eladó. Válaszokat „Április 4.” jellegre a kiadóba.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.

Barkas 5 ülésező, 2 éves műszaki eladó. Debrecen, Vinceller út 6. fszt. 5.

Egy Csepel varrógép eladó, háromszázas Inkerlok bére kiadó. „Január” jellegre a kiadóba.

Kétféle Naumann kötélpap eladó. Erdekldni: 18 óra után a 24-382-es telefonon.

Eladó férfi bundabéltés szürke kabát, szobaszeffel, 200 literes vasbordó, mőkannák, zsfrosbódók 10-15 literesek, minti kályha csövel, 10-es hűtőszekrény. Szemleci u. 8/A.

Osszkomfortos szobában lehetőleg diáknyit társnak keresek. Rákóczi u. 7.

Sámsóni út 7 km kő-nél 2 x 200 négyzetgöli telek eladó. Erdekldni: 10-609 telefonon.

Béni zártkertben lakás hosszabb időre albérletre kiadó Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Elszereltem egyszobás, összkomfortos, 150 négyzetgöli kertes házunkat másfél szobás, összkomfortosra vagy 4 ékezős tanácsra. Ráffizestést kérek. „Kék hólya” jellegre a kiadóba.

Eladom 2 szobás kertest házat 200 négyzetgöli területtel. Erdekldni: pénteken 18 óra után. Szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 21-814.

Eladó szalagfűrészpé, oszlopok fűrészpé, vasipari marogép, építőipari felvonó, gyorsardaló, farmer utánfutó, fűrészpé, villanymotorok. Erdekldni: a délutáni órákban Hajdúszörmény, Bathányi u. 46/A.

FU-500-as, ezerórás csataváltó esztergárp eladó. Debrecen, Hatvan u. 34.

Passap, Pfaff Original Decca + nagy szivattyú vályküzlettel, valamint vasművelő gép és Veritas kötélpap eladó. Címelet, ajánlatok a kiadóba.

Új Hajdú lapradiátor 6 db 144-es és 2 db 128-es eladó. Erdekldni lehet a 27-804-es telefonszámon, du. 5 óra után.

Háromfalkos variálható ketetgép bújtatóval és tenyésztojás eladó. Epresek u. 19.

140 kg-os hízott sertés eladó. Tóthósi út 72. szám.

Hetenként 2500 db tenyésztojás és egy 4800-as szakszokos keltetőgép eladó. Debrecen, Erdélyi u. 43.

December 12-én két kutyanevőny Garay u. 22. alól megszokott, nyomavesszt. Megtalálót jutalmazunk. 16 óra után.

Új 1 db 150 x 240-es szőnyeg, 2 db össekötővel eladó. Vöcs Hádsereg útja 22. III. 5. Tolassné.

Eladó 7 rad radior, Dóczy József u. 10.

Eladó 175 literes hűtő kevs hibával és 1 db szép barna cserépkályha. Pandúr u. 25.

452 Csepel rendszámú eladó. Erdekldni: Miképcseren, a műszaki boltban.

MTZ 50-es és 500-as markoló eladó. Hajdúnánás, Vörösmarty u. 14.</

Négy A kategóriás

Elismerés a DMVSC-nek

Az OTSH kategorizálta a szakosztályokat és ennek értelmében a DMVSC egyesülete négy A kategóriás szakosztállyal rendelkezik.

Az atléták már tavaly is büszkélkedhettek e címmel. Idei eredményeik alapján közülük négyen is bekerültek a Los Angeles-i olimpiára készülő válogatott keretbe. K. Szabó Gábor hosszútávútó, Bodó Béla gátfutó, Babály László spinter és Nagy Miklós 400 méteres futó. Nyilvánosságra hozták a tágabb válogatott keretét is és ebben további négy debreceni atléta található. Így a 400 gátas Csapó Lajos, a rúdugró Makó Ernő, a diszkoszvető Tomasovszky Ágnes és a frissen igazolt magasugró, Gi-

bicsár István. Elismerésre méltó, hogy nyolc debrecenit is figyelembe vettek.

A kategóriás szakosztály lett a női kézilabda, a női röplabda és a súlyemelés is. A DMVSC kézilabásai ugyan az országos bajnokságban csak a nyolcadik helyen végeztek, de az MNK-ban ezüstérmet nyertek. A röplabdások bejutottak az NB I felsőházába, a súlyemelők eredményei közül pedig kiemelkedik Kerek Istváné, aki a felnőtt Európa-bajnokságon 6. lett.

Reméljük, a szakosztályok jövőre megőrzik „minőségüket”, de az igazi öröm az lenne, ha további szakosztályok is ilyen szinten dolgoznának.

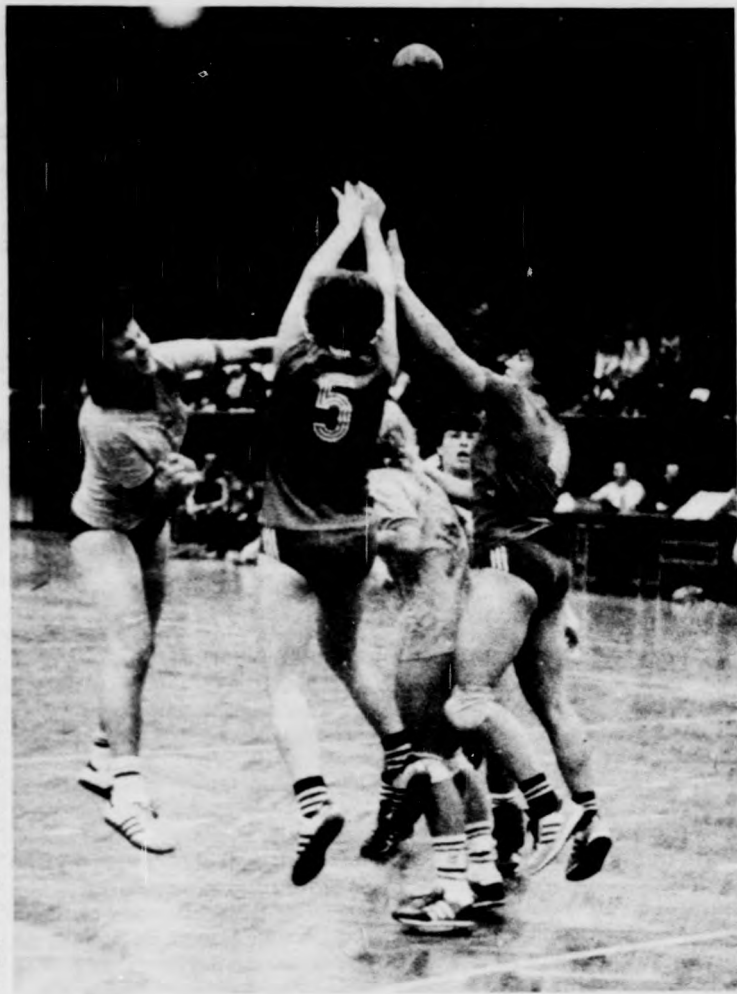
Az ezüstérem fényében

Befejeződött a női kézilabda MNK 1983. évi döntője. A kupa rangját sokan vitatták, jellemző, hogy hazai sportéletünk értékmérője, az olimpiai pontrendszer figyelmen kívül hagyja, semmivel sem honorálja az itt elért helyezéseket. Ez kétségtelenül devalválja értéket. Mi az, ami miatt mégis kiélezett harc, izgalmas és színvonalas mérkőzések zajlottak és zajlanak a nők, illetve a férfiak mezőnyében? A több évtizedes hagyomány és az a dicsőség, mely a bajnoki cím mögött másodsorban mégiscsak a kupagyőzteset illeti meg. Természetesen az ezzel járó nemzetközi szereplés, a KEK-ben indulás jogával.

A bajnoki sorrendet felborítva idén a női döntőben „csak” vidéki együttesek szerepeltek. A díszes serleget kiemelkedő teljesítménnyel a Bakony Vegyész gárdája hódította el. A vesprémiak három-négy évvel ezelőtt mind a női, mind a férfi vonalon elkezdtek egy céltudatos csapatépítési akciókat. Semmiféle anyagi áldozatot nem sajnálva, különböző játékosok sorát, szakembereket telepítettek le a Bakony menti városban az előrelépés reményében. A nők teljesítményénél maradván sokáig a bajnoki cím esélyesei voltak, míg az utolsó forduló drámai eseményei végül is a Bp. Spartacus ölébe pottyantották az aranyérmet. A Vegyész szájából a végső pillanatban énekeltek ki a sajátot. Am már ekkor látszott, hogy a „győri idegenlégiosokkal” megerősödött együttesben sok fantázia van.

Kellemes meglepetést okozott a debreceni szurkolóknak az a tény, hogy a vártnál jóval szerényebb bajnoki szereplés után a DMVSC lányai kiharcolták a harmas döntőbe jutást. A Ferencváros és az Építők skalpjával már-már az esélyek is nőni látszottak és szó esett mint lehetőségről, a végső győzelemről is. A lehetőség kétségtelen, kínálta magát és utólag „okoskodván”, valóban karnyújtásnyira volt. Am pontosan ezt a karnyújtást volt képtelen megtenni a csapat, mely így egyelőre meg kell elégedjen azzal, hogy saját lehetőségei után kullog. A rapszodikusság uralkodott teljesítményén a szélsőségek jégyeivel.

A szülő azonban korántsem ilyen savanyú, hiszen csak a Bakony Vegyész ellenében kellett fejet hajtani, míg a Tatabányai Bányász az utolsó, hazai meccsen szinte lelépték a DMVSC-lányok. Utólag már azon sem illik igazán bosszankodni, hogy pechükre két alkalommal is fagyoskodtak, éjszakáztak az országúton, mivel autóbuszuk „lerobbant”. Mindenesetre sok apró és nagyobb tényező zavarta a felkészülést és talán ezek hatására sem volt mindig pozitív a teljesítmények. A csapat szereplését meghatározta, hogy Tóth Ildikó, Nagy Zsuzsa, Medgyessy és Tóth Rózsa, rendre átlag feletti nyújtottak. Kádárné több alkalommal is megcsillantotta azokat az éremeket, melyek alapján az egész magyar mezőny legjobb átlójánál is lehetne, ha... Csakhogy az egyik pillanat klasszismegoldásait követi a másik pillanat elemista hibája. A sokáig

A Tatabánya elleni találkozón, a második féldőben Nagy Zsuzsa hétszer talált az ellenfél kapujába. Ezt a lövést sikerült sáncolni a védőknek. (Fotó: Kalmár István)

sérüléssel bajlódó Bordás Ágnes úgy tűnik, kezdi visszanyerni formáját, önbizalmát. Szólni kell a fiatal Szántó Anna játékról, akinek fejlődése az utóbbi időben meggyorsult, és igazolni látszik azok reményét, akik a magyar kézilabda jelenlegi nagy tehetségének tartják.

A csapat egyik erősege, a válogatott Szilágyi Kati több hónapot töltött a sportkórházban és

csak a jövő esztendő ad rá választ, hogyan sikerült bizonyulni mütétje? Ennek ismeretében elmondható, hogy az ezüstérem fényében a gratulációk mellett a jobbító szándék, az előrelépés a még jobb minőség irányába kapjon világosságot, alkotó teret. A vezetők és játékosok körében egyaránt. Akár a vesprémiak példáját megirigvelve, akár saját értékeink gazdagításában.

Szentgyörgyi János

Igazi röplabda!

Beszámoltunk már a DMVSC női röplabdázóinak sikeréről, arról, hogy a következő szezonban az 5-8. helyért harcolhatnak a magyar bajnokságban.

Említettük azt is, milyen furcsa a röplabdabajnokság kiírása. A debreceniek a minősítő tornán jobbak voltak, mint az Építők, így tavaszról a fővárosiak helyén ők szerepelhetnek az NB I „felsőházában”.

A kiírás értelmében a DMVSC átveszi az Építők eredményeit. Hogy ez mennyire „kedvező”, azt láthatjuk a felsőház őszi végeredményén.

(Csak a miniket érintő 5-8. helyezettet soroljuk fel.)

5. Kőszeg-Kük. 14 6 8 21-32 20
6. Almásfüzitő 14 4 10 19:33 18
7. BSE 14 3 11 15:34 17
8. Építők 14 0 14 2:42 14

A debreceniek izgalommal várták hát a BSE-Székesfehérvár mérkőzést, mely a sorsolás értelmében előbb következett. A jóval esélyesebb BSE annak rendje és módja szerint már 2:0-ra vezetett. A debreceniek meglepetéssel kezdtek. És ekkor történt a meglepetés: A BSE lecserélte négy kezdőjátékost, és a tartalékok nem „birtak” a fehérváriakkal. 2:2 lett hirtelen az eredmény.

Hogy mennyire nem volt könnyű dolga a DMVSC röplabdás lányainak Esztergomban, azt hadd érzékeljék a minősítő torna harmadik fordulójában. A lányok

madik versenynapjának néhány részletével.

A péntek-szombati játékok után a tornán a BSE állt az élen 2 győzelemmel (6:2). A Székesfehérvárnak és a DMVSC-nek 1-1 győzelme volt. Az előbbi játszmájában 5:3, míg a debrecenieké 5:5. Az Építők győzelem nélkül volt sereghajtó.

„Matematikai tehetséggel megáldott” szakemberek kiszámolták, hogy ha a Székesfehérvár 3:2-re veri meg a BSE-t, akkor az a két csapat juthat a felsőházba. A DMVSC ugyanis olyan lehetetlen helyzetbe kerülhet, hogy amennyiben a 3-0-ra kell legyőznie az Építőket, még arra is kell ügyelnie: a fővárosiak játszmáiként ne érjenek el a 4-5 pontnál többet. Ez pedig — a két csapat játékerejét ismerve — teljesen irreális.

A debreceniek izgalommal várták hát a BSE-Székesfehérvár mérkőzést, mely a sorsolás értelmében előbb következett. A jóval esélyesebb BSE annak rendje és módja szerint már 2:0-ra vezetett. A debreceniek meglepetéssel kezdtek. És ekkor történt a meglepetés: A BSE lecserélte négy kezdőjátékost, és a tartalékok nem „birtak” a fehérváriakkal. 2:2 lett hirtelen az eredmény.

Ismét egy magyar bajnoki cím

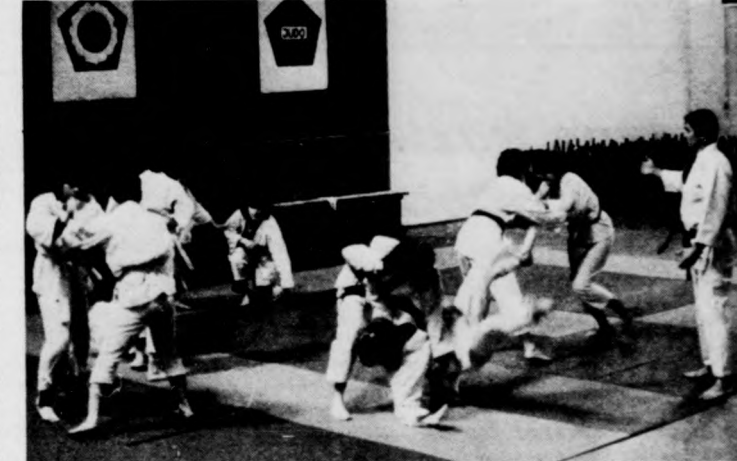
Nem is olyan régen foglalkoztunk lapunk hasábjain a női cselgáncsolással. Varga Tünde országos bajnokságot nyert. Most újabb alkalmat adtak a lányok arra, hogy ezzel a gyengébbik nem körében egyelőre nem túl népszerű sportágra térjünk vissza.

Budapestben, az országos női felnőtt csapatbajnokságon a Debreceni Dózsa lányai a döntőben 9:5-re legyőzték a Bp. Spartacust és így országos bajnokságot nyertek. Ha megerősítjük emlékeztetőnk, akkor is csak alig-alig jut eszünkbe olyan felnőtt csapatsportág, melyben hajdú-bihariek végeztek volna az élen az elmúlt években. A Dózsa-kézilabdások emlékeztető bajnoksága óta csak a Volán motorosainak sikerült. Most íme egy sportág, mely egyszerűen felvonultat egy bajnokcsapatot, egy felnőtt országos bajnokot (Varga Tünde), egy felnőtt bronzérmest (Gyémánt Gyöngyi), egy ifjúsági magyar bajnokot (Hettyei Krisztina), egy ifjúsági ezüstérmest (Szécsi Andrea) és egy serdülő magyar bajnok bronzérmest (Bogdán Erzsébet). E lista egyértelmű bizonyíték arra, hogy dr. Skapinyecz József edző női cselgáncsolói eredményes munkát végeztek.

A szakosztály egyébként szerdán és pénteken 19 órától minden korosztály, minden érdeklődő jelentkezését várja a Mikes Kelemen utcai csarnokban.

A bajnoksapat tagjai: dr. Skapinyecz (edző), Perge, Kovács G., Nagy J., guggolnak: Szalay, Gyémánt, Patáki és Varga

Dobásgyakorlás a tatamin (Fotó: Kalmár István)

TOLLASLABDA

Szoboszlói arany-, Kinizsi ezüstérem

Budapestben bonyolították a tollaslabdázók országos ifjúsági csapatbajnokságát. Megyénket két egyesület képviselte: a Hajdúszoboszlói Bocskai és a D. Kinizsi.

A verseny végén nagyon szoros küzdelmet hozott. Ezt jellemzi, hogy az első öt helyezett egymás elleni eredménye mindig 4:3 volt. A szoboszlói fiatalok valamennyi ellenfelüket legyőzték és így megszerezték az országos bajnoki címet. A többségben még serdülő korú versenyzőkkel induló D. Kinizsi ötödik lett.

Eredmények: Hajdúszoboszló-Honvéd Zrínyi SE 4:3; —D. Kinizsi 4:3; —Honvéd Osztapenko SE 4:3; —Szegedi OSE 4:3.

D. Kinizsi-Honvéd Zrínyi SE 3:4; —NYVSSC 6:1. Végeredmény: 1. Hajdúszoboszló (Gönczy, Varga, Szabó, Nádasy, Árva, Vári, edző: Varga Imre), 2. Honvéd Osztapenko SE, 3. Honvéd Zrínyi SE... 5. D. Kinizsi.

SOROKBAN

A napokban került lebonyolításra Budapestben a serdülő tollaslabdázók országos csapatbajnoksága. Hajdú-Biharból a D. Kinizsi együttese vett részt a bajnokságon, amely izgalmas, színvonalas volt és a debreceniek némi balszerencséivel nem nyervek aranyérmet, mivel a bajnokságot nyert Honvéd Osztapenko SE együttesétől csupán egy pont különbséggel kaptak ki, így végeredményben a D. Kinizsi második helyezést ért el.

A D. Kinizsi eredményei: —Ságvári SE 7:0. —Honvéd Zrínyi SE 7:0. —Honvéd Papp J. SE 6:1. —Nyiregyházi VSSC 7:0. —Honvéd Osztapenko SE 3:4. A végeredmény: 1. Honvéd Osztapenko 5 gy., 2. D. Kinizsi (Főrián Csilla, Boros Andrea, Karácsony Kinga, Csige Márta, Takács Erika, Fábian Zsolt, Radácsi László, Mátyus Tibor, Hodos Tamás) 4 gy., 3. NYVSSC 3 gy.

Ma, csütörtökön 18 órától a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat (Tanácsköztársaság útja 11-13.) szállójában kerül sor az olimpiai klub következő foglalkozására. A vendég Dobor Dezső, a nemzetközi olimpiai akadémia tagja és dr. Süvöltős Mihály, a D. Dózsa egykori válogatott kézilabdása lesz. Minden érdeklődőt várnak a rendezők!

Nyolc ország ifjú torrijazai indultak Kiskunfélegyháza a kilencedik alkalommal megrendezett Tullit Péter nemzetközi fiú emléktornán. Az 1972-es korosztály ugrás számában Pálffy (D. Sportiskola) aranyérmet nyert.

Pénteken délután 1 órakor a középiskolások, szombat reggel pedig az általános iskolások gyorskorcsolyaversenyére kerül sor a nagyerdei műjégen.

Ma, csütörtökön 18 órakor a lovassport kedvelői filmvetélissel egybekötött előadásban vehetnek részt a Kőlesey Művelődési Központban. A program szerepel egy előadás a bécsi fedettpályás ugróversenyéről, illetve egy Bécs-Budapest távlovagló versenyéről.

Az indonéz nemzetközi sakkbajnokságon Portisch a holland Timman mögött a második helyen végzett, míg a 22 részvevő között Adorján holtversenyben 10. lett.

A nagyerdei műjégen megkezdődtek az általános iskolások jégkorongbajnokságának mérkőzései. A Bányai 3-2-re verte az Általános Művelődési Központ csapatát. Felvételünk a Vénkert-Kardos 6-4-es eredménnyel végződött találkozón készült

TOTÓTANÁCSADÓ

A csapatok helyezése	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Aston V. (10)—Ipswich (13)	1	1,x	1	1
2. Southampton (9)—Birm. (17)	1	1	1	1
3. Nottingham (11)—West H. (2)	x,2	1,2	x,2	1,x,2
4. Wolverh. (22)—Stoke C. (21)	x,1	2,1	1,2	x,1
5. Catania (16)—Ascoli (11)	1,x	x,1	1	1
6. Fiorentina (6)—Roma (2)	1,x	x	x,2,1	1,x
7. Lazio (15)—Udinese (9)	x,1,2	x,2	x,1	2
8. Milan (7)—Torino (4)	1,x	x,1	x,1	1
9. Catanzaro (20)—Lecce (8)	1,x	1,x	1,x	1
10. Cremonese (4)—Como (1)	1,x	x,1	x,1	1,x
11. Perugia (11)—Atal. (5)	x,1	x	1,x	x,1
12. Tristina (19)—Arezzo (3)	1,x	x,1	x,1	2,x
13. Varese (9)—Palermo (6)	1	x,1	x,1	1,x
14. Norwich (7)—Coventry (4)	1,2,x	x,2	1	1
15. Juventus (1)—Intern. (8)	1,x	1,x	1	1
16. Cavese (10)—Empoli (15)	1	1	1,1	1

Jelenet A matróz, a kozák és a hamiskártyás című filmből

A HÉT FILMJEI

Színes amerikai film a D. B. Cooper üldözése, amelyet Roger Spottiswoode rendezett. A film hőse egy hamis bombával sakkban tartja a Boeing 727-es fedélzetének utasait. Pénzt követel a légitársaságtól, s valahol délnyugaton egy éjtörnyövel kiugrik a gépből, hátizsákjában 200 ezer dollárral...

Szinkronizált francia-svéd filmdráma a 16 éven felüli nézőknek ajánlott A háborúnak vége, amelynek rendezője Alain Resnais, a főbb szerepeket pedig Yves Montand, Ingrid Thulin, Geneviève Bujold és Michel Piccoli játsszák. Diego Franco Spanyolországból emigrált Franciaországba, hamis útleléllel. Üzenettel érkezett: hajótámadás indult ellenük Madridban, összekötőjük, Juan tehát ne menjen oda. Az illegális mozgalomnak döntenie kell: itt van-e az ideje a sztrájkknak, tüntetésnek... Lehet-e irányítani Párizsból a madridiak sorsát?...

Színes, szinkronizált szovjet film A matróz, a kozák és a hamiskártyás, amelynek rendezője Konsztantyin Hudjakov. A film 1919-ben játszódik a Krímben, amikor a megszálló fehérgárdisták egyik vezetője ellen egy színházi előadásos merényletet követnek el...

A filmek vetítési idejét naponta közöljük.

Csenki Imre szerzői estje

A püspökládányi születésű, idén hetvenéves, Kossuth-díjas, kiváló művész Csenki Imre műveiből rendeznek szerzői estet december 17-én 19 órától a debreceni Kölcsey Művelődési Központ színháztermében. A műsor reprezentatív igyekszik a zeneszerző-karnagy munkásságának jellemző vonásait: az összeállítás első felében vokális darabok, a második részben hangszeres művek hangzanak fel jeles helyi együttesek és előadók tolmácsolásában.

Szünet után hangzik el a Rapszódia hegedűre és zongorára Balázs István és Straky Tibor, majd a Klarinetrapszódia Gömöri Attila és Straky Tibor előadásában. Végül a Cigányszivert a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar szólaltatja meg, Szabó László vezényel. Szünet után hangzik el a Rapszódia hegedűre és zongorára Balázs István és Straky Tibor, majd a Klarinetrapszódia Gömöri Attila és Straky Tibor előadásában. Végül a Cigányszivert a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar szólaltatja meg, Szabó László vezényel.

Szünet után hangzik el a Rapszódia hegedűre és zongorára Balázs István és Straky Tibor, majd a Klarinetrapszódia Gömöri Attila és Straky Tibor előadásában. Végül a Cigányszivert a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar szólaltatja meg, Szabó László vezényel.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: GÖRÖMBÖLYI LÁSZLÓ — TEL.: 12-44

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Folytatódik a változóan felhős, párák, éjszaka sokfelé, napközben elszórtan ködös idő. Csak jelentéktelen hószállingózás fordul elő. A Nyugat-Dunántúlon napközben megélnék a déli szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az ország nagy részén 0 és minusz 5 fok között várható, de a tartósan alatti helyeken minusz 5 fok alatt marad.

1983. DECEMBER 15., CSÜTÖRTÖK
VALÉR NAPJA
A Nap két 7.25 — nyugszik 15.33 órakor (Debreceni adatok: 7.14 és 15.43)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1873. december 15-én született, és 1923-ban, 50 éves korában halt meg Kacsóh Pongrác zeneszerző, ismert zenepedagógus.

Kolozsvárt 1896-ban szerzett bölcsészdiplómát; 1893-tól mint budapesti matematika-fizika szakos tanár természettudományi, főként matematikai cikkeket publikált, míg később zeneelméleti, komponálással, a Zenevilág című szaklap szerkesztésével foglalkozott. Néhány népies hangvételi dala tette ismertté a nevét. Csipkerózsika című daljátékára fejtette fel, Bakonyi Károly felkérte a János vitéz megkomponálására. Ez a munka öt hónap alatt készült el, s a Király Színházban 1904 novemberében tartott bemutatón a daljáték nagy sikert aratott. 1909-ben Kecskeméten a főreáliskola igazgatója volt; 1912-től Budapestten zenei szakelőadó, a közép- és felsőfokú zenetanulmányok főigazgatója, hosszú ideig a Székesfehérvári Eötvös vezetője, az Országos Dalosszövetség igazgatója, valamint az Országos Zenész Szövetség elnöke.

Sokoldalú munkásságát folytató. Az első közé tartozott, akik felismerték Bartók Béla zenei értékét. Később zenét szerzett — többek között — Molnár Ferenc Liliom és Maeterlinck Kék madár című színművéhez is.

SZALAGAVATÓ. A debreceni Irinyi János Elelmi-Szakmunkásképző Intézet végzős diákjai december 16-án, pénteken délután 3 órakor tartják szalagtűző ünnepségüket a városi sportcsarnokban.

MEGBIZÁS. Dr. Szász Gábor egyetemi tanárt, a Debreceni Agrártudományi Egyetem rektorát a Magyar Tudományos Akadémia megbízta az Interkozmosz Tanács erőforrás-kutatási szakbizottsága elnökségi teendőinek ellátásával.

TANÁCSOK CUKORBETEGEKNEK. Filmvetítéssel egybekötött diétás tanácsokat adnak szakemberek cukorbetegeknek december 16-án, pénteken délután 3-tól Debrecenben a vénkereti ABC-áruházban.

MESEBELI MADÁR. Viaty Ildikó műsorát láthatják december 17-én, szombaton délelőtt fél 11-től a Vénkereti Általános Iskolában, délután fél 3-tól pedig a Tócsokerti Általános Iskolában az érdeklődő gyerekek.

ARANYLAKODALOM. December 13-án ünnepelték 50. házassági évfordulóját Hajdúszoboszlón Zabos Péter és neje, Bordás Julianna. A házaspárt öt lánya, tizenkét unokája és két dédunokája köszöntötte.

AUTOMATA KÖZPONT NÁDUDVARON. December 16-án délután a posta üzembe helyezi azt az automata távhívó központot, amely a nádudvari telefonállomásokkal a debreceni központ-hoz kapcsolja. Az üzembe helyezéskor megváltoznak a nádudvari hívószámok. Az új számokról a postahivatal ad felvilágosítást.

FEGYVERT S VITEZT ÉNEKLEK. Sziki Károly és Szabó Viola mutatja be gyermekműsorát az Új Élet parki könyvtárban (Debrecen, Viola u. 23/A) december 15-én, csütörtökön 10 órától.

EGÉSZSÉGÜGYI HÉT. Ezen a héten egészségügyi ismereteiket bővíthetik a váncsodiak. Az egészségügyi hét keretében előadások hangzanak el egybekötött a csigolyameszedésről, és az agy-nyelvről.

KIÁLLÍTÁS. Almásy Aladár, a Debrecenből elszármazott grafikusművész mutatja be alkotásait a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. számú kollégiumában. A kiállítás december 21-ig naponta 8 és 17 óra között tekinthető meg.

FESTETT FELÜLETEK. Valkovits Zoltán „Festett felületek” bemutatóját rendezték meg Debrecenben a Pedagógus Művelődési Házban. A kiállítás december 23-ig naponta 9—17 óra között tekinthető meg.

KARÁCSONYI VÁSAR. Az ajándékvásárláshoz kaphatnak ötleteket azok, akik december 15. és 24. között meglátogatják a Kölcsey Művelődési Központ munkatársai által a Kossuth utca 1. szám alatti kiállítóteremben rendezett karácsonyi vásárt.

Rendőrségi közlemény

Az elmúlt napokban ismeretlen telefonálók felhívták egy debreceni intézményt, s fenyegetéssel arra akarták rábírní, hogy jelentős összeget helyezzen letétbe számukra. A bejelentésre a Hajdú-Bihar megyei Rendőrfőkapitányság nyomozást folytatott, amelynek eredményeképpen a cselekmény gyanúsítottait elfogták és előzetes letartóztatásba helyezték. Az ügy vizsgálata folyamatban van, lezárásáról olvasóinkat részletesen informáljuk.

KÖZLEMÉNY

1983. december 14-i hirdetés mellékelten vállalatunk levein közölte a 201. sz. TŰZEP-telep leltározásának idejét. Helyesen: 1984. január 2—16-ig. (x)

Nyugdíjasok fóruma a nyíregyházi rádióban

Ki kaphat szociális étkezési segélyt; kiket lehet felvenni az öregek napközijébe; mikor kérheti a szülő gyermekétől, hogy tartsa el; kaphat-e OTP-hitelt a nyugdíjas? Ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre adnak választ a szakemberek a Magyar Rádió nyíregyházi stúdiója által rendezett fórumon. Az

adás időpontja: december 16., péntek, 17 óra 20 perc. Az érdeklődők — természetesen hajdú-bihariek is — levélben (MR nyíregyházi stúdiója, Nyíregyháza, Vörös Hadsereg útja 42.), vagy az adás napján telefonon (11-141, körzetszám: 42) tehetik fel kérdéseiket.

Súlyos közlekedési baleset Debrecenben

Halálos kimenetelű közúti közlekedési baleset történt szerdán a kora reggeli órákban Debrecen belvárosában. A Burgundia utcán haladt a Kossuth utcai kereszteződés irányába Skoda személygépkocsijával Wolak Marek lengyel állampolgár, krakkói lakos. A kereszteződéshez érve — ahol a forgalomirányító jelzőlámpa sárga figyelmeztető fénnel villogott —, nem adta meg az áthaladási elsőbbséget a Hetey Gábor hajdúsámsoni lakos vezette

helyi járatú autóbussznak és azzal összeütközött. Az ütközés következtében a Skoda kigyulladt, s bennégett Wolak Marek 32 éves felesége, ugyancsak krakkói lakos. A mentés során Wolak Marek és az utána közlekedő személygépkocsi vezetője, Lichwala Edward lengyel állampolgár kisebb fokú égési sérüléseket szenvedett. A zsúfolt autóbussz utasai közül senki sem sérült meg. A baleset körülményeit a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja.

HIBAIGAZÍTÁS.

Lapunk december 4-i számában tudósítást közöltünk a Korunk Valósága 83' kulturális vetélkedő megyei döntőjéről. A tudósításban tévesen jelent meg a második helyezést elért brigád neve. Azt írjuk, hogy a hajdúudvari Takarékpénztár Napsugár brigádja végzett a második helyen, holott a Hajdúdorog és Vidéke Takarékszövetkezet Napsugár elnevezésű szocialista brigádja lett a második. A tévedés a rendezők hibás tájékoztatása folytán következett be.

NYÚL-ÉS GALAMBKIÁLLÍTÁS. A püspökládányi művelődési központ előcsarnokában rendez kiállítást a Haladás ÁFESZ galamb-és nyúltenyésztő szakosztója december 16-án, pénteken délelőtt 9 órától.

AJÁNDEKMŰSOR. A debreceni Arany János Általános Iskola alsó tagozatosai karácsonyi műsorral kedveskedtek kedden délután a nyugdíjas tanítóknak, tanároknak a Pedagógus Művelődési Házban.

ÚJÍTÓ PEDAGÓGUSOK. Csütörtökön, december 15-én délután 4 órakor tartja következő összejövetelét az újító pedagógusok köre Debrecenben a Pedagógus Művelődési Házban. Ezúttal Daróczy László, a püspökládányi Petőfi Sándor Általános Iskola fizikatanára és Stefan Miklós, a Csongrád Gimnázium kémia tanára mutatja be országosan elfogadott taneszköz-újításait.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIÓ

MOZI

D. B. Cooper üldözése (amerikai). Vig 6. f. 9. Apolló n. 10. n. 12. hn. 2. 8. Meteor n. 6. n. 8.
A matróz, a kozák és a hamiskártyás (szovjet). Vig n. 10. Apolló 6.
Bűn és bűnhődés I-II. (szovjet). Művész 3.
Elűntnek nyilvánítva (amerikai). Híradó f. 4. Apolló 4.
A háborúnak vége (francia-svéd). Művész f. 8.
Pedone Egyiptomban (olasz). Híradó f. 10.
A rejtélyes bankbetét (szovjet). Klinikai 5.
Szegény Dzsoni és Arnika (magyar). Delta f. 6.
A tettes ismeretlen (magyar). Híradó f. 12. hn. 2. hn. 6.
A tűz (szovjet). Meteor mese 3. n. 6.
Újra szól a hatlövétű (amerikai). Vig kamara f. 5. f. 7.
Várkastély a Kárpátokban (csehszlovák). Horváth A. 5.
Vízpók-csapók (magyar). Vig n. 12. hn. 2. Meteor 3.
Zárkörtől előadás: Vig hn. 4. Híradó hn. 8.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház
Betegség miatt műsorváltás: ma 19 órakor **Traviata** — Jászai-Béla.

TELEVÍZIO

BUDAPEST, 1.: 8.02 Műsorismertetés. 8.05 Tévétorna. 8.10—9.25 Iskolatév. 9.30 Csané és éseccseppek. Román bűnügyi film. 11.10 Bohócok glóriában. 11.50 Repülő madarak. 12.00—12.25 Iskolatév. 12.25 Képzőművészet. 13.00—13.35 Iskolatév. 13.37 Műsorismertetés. 13.40 Hírek. 13.45 Csak gyerekeknek! 17.40 Kikapcsoló. 17.50 Játék. 17.55 Telesport. 18.20 Reklám. 18.25 Isten mezeje. 18.55 Reklám. 19.10 Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30

TV-híradó, 20.00 Özevgye és leánya. Kemény Zsigmond regényének tévéfilmváltozata. IV/2. rész: Fejedelmi vadász. 20.50 A hét műtárgya. 20.55 Panoráma. 22.00 Népzene zenekara. Vajcsics Titimér: Alfröldi képek. 22.05 Igéret földjére... Zalaezerszeg. Dokumentumfilm. 22.35 TV-híradó 3.

BUDAPEST, 2.: 18.33 Műsorismertetés. 18.35 Sorstársak. 18.55 Unser Bildschirm — A mi képernyőnk. 19.30 TV-híradó. 20.00 Falusi esték. Szendgöthárd és környéke. 21.00 TV-híradó. 2. 21.20 Kikapcsoló (ism.). 21.30 Henry helyén, Henry helyett. Angol tévéfilm. 22.30 Képzőművészet.

POZSONY, 1.: 8.45—9.00 Világ-híradó (ism.). 10.10 NDK tévéfilm-sorozat. 15.45 Jozsef dokumentumfilm. 16.25 Japán-műsor. 18.00 Sportrevü. 18.30—19.10 A TV-híradó sajtókonferenciája. 19.30 TV-híradó. 20.00 Három út hazafelé. Tévétájékoztató. 21.00 Gazdasági magazin. 21.40 Zenés műsor. 22.00 Világhíradó. 22.15 Találkozás szovjet művészekkel.

POZSONY, 2.: 16.25 Híradó. 16.40 Filmrendezők a tudományról. 17.10 Gusztáv, a robbanó Magyar rajzfilmsorozat. 17.20 J. Offenbach: Párizsi élet. Operett. 19.05 Irodalmi magazin. 19.30 Beszélgetés a szamovár mellett. 20.00 Zenés est. 21.00 Az energetikáról. 21.30 Híradó. 22.00 Emberek az árnyékban. Jugo-szlovák tévésorozat.

BUKAREST, 14.20 Kairó. Folytatásos film. 14.45 Filatelok stúdiója. 19.00 TV-híradó. 19.20 Gazdasági felvilágosítás. 19.35 Ritmusok. 19.50 Ideológiai kérdésekről. 20.05 Békében. Jártéktelenség. 21.15 TV-híradó.

UNGVÁR, 17.00 Rajzfilm. 17.20 Szvjatoszlav Richter zongorázik. 17.55 A meleg tengerben. TV-film. 19.00 TV-híradó. 19.35 Országos műkor-

csolyaverseny. Páros. 20.25 A világ eseményei. 20.40 Dalmú sor. 21.15 Kárpátoktól hírek. 21.30 Az ukrán televízió dícsérettel. 21.45 A vad partion. Film. 1. rész.

RÁDIÓ

KOSSUTH, 4.25—7.59 Jó reggelt! 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Műsorismertetés. 8.20 Mai kulturális programok. 8.27 Zenekari muzsika. 9.20 Irodalmi évfordulónaptár. 9.44 Szólj, szólj, sipom! 10.00 Hírek. Időjárás. 10.05 Diákfelőra. 10.35 Nótacsokor. 11.24 Takaréksőség vagy gazdálkodás? 11.39 Kedves Michele. 12.00 Déli krónika. 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Reklám. 12.45 Filmútkörkép. 13.00 Hans Hotter dalfelvételeiből. 13.30 A Szovjetunió Hővelmi Minisztériumának fúvészzenekara játszik. 13.53 Katerina. 14.30 Dalok, muzsikáló tájak. 15.00 Hírek. Időjárás. 15.05 Tardos Béla műveiből. 15.29 Szászorszerzet kiadv. 15.59 Hallgatónk figyelmébe! 16.00 Kikapcsoló. 6-os stúdió. Kb. 16.35 Nédalok. 16.49 Vészi Endre: Hattyú az udvar fölött. 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Olvas-tam valahol... 17.25 Liszt: Adúr zongoraverseny. 17.48 Délutáni rádiószínház. 18.15 Hol volt, hol nem volt... 18.25 Mai könyvajánlatunk. 18.28 Hallgatónk figyelmébe! 18.30 Esti magazin. 19.15 Rossini: A sevillai borbély. 20.44—21.01 Bányák röntgenése. 21.09 Filmzene. 22.00 Hírek. Időjárás. Sport. 22.20 Tíz perc külpolitika. 22.30 A Szovjetunió népeinek zenéjéből. 22.45 Együtt sírunk, együtt nevetünk? 23.00 Barokk zene. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Viráto-énekek. 0.25 Hírnus. 0.30 Vízjelző szolgálat.

MŰSOR, 8.55 Műsorismertetés. 8.57 A kiállítóterem programjából. 9.00 Bernard Ladysz operariákat énekel. 9.20 Zenekari muzsika. 11.00 Hírek. Időjárás. 11.05 Magyar kamaramuzsika. 12.20 Lukács Ervin vezényel. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.05 Műsorismertetés. 13.07 Töltsön egy órát kedvenceivel! 14.07 Zenekari muzsika. 15.20 Zenés játékokból. 16.10 Zenei lexikon (ism.). 17.00 Operarészletek. 17.40 Pophullám. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.03 Iskolárlók nyomában. 400 éve született Girolamo Frescobaldi. 20.58 Rádiószínház. Burleszk. 21.42 Bécsi klasszikus muzsika. 22.27 Napjaink zenéje. 23.30—23.33 Hírek. Időjárás.

NYÍREGYHÁZA, 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Soltész Rezső énekel. 17.20 Hangrafordító. (A tartalomról: Belső írás. A könyvismertetője — A korcsolya és társai — Főzőkannál és iskolatáska — „Válogatott mekorvosok.) 18.00—18.30 Eszkiztázott krónika. Lapszemle. Hírösszefoglaló. Műsorlevezetés. (A nap szerkesztője: Rozsávölgyi Erzsébet.)

Fenyők méterre

Néhány napjában is árusított nyofákat. Ezeket a még szilvén csemetkét inkább csakis formájukban horgokan a karácsonyért. Vagyis a három emberit, mivel az már véglegesen, az összetartó nyévé vált. Vagy nem hívó abba kedik: az előbb-utóbb össztartozásnak stádiumba, ahol lom játssza a f. S ha ma még ki de a karácsony ehhez előleg.

A fenyővásárlás valahol itt, ebben. Mert egyébként gosan is közna már dísztelenül az az ügylet, am tel és eladás m valóságát kísér ugyanis aligha mifele gyöngéd, fedezni, ahogyan rá zúditva halme építenek ezekben kákból. S az m nem val az elő nyegére, ahogya cibálják, ahogya mát, a méretet s telezik. De hát nben semmi külön az elárusító hely majdani karácösszezsúfolják. Nem lehet elvá mindegyiket kü dédelgessék, nylo tetán sztanioib gojják. Más kérd me ezenközben ne sokki: több z kereskedelmi éz get szentelni az mert nemcsak a eladó érdeke — títze — is az átkijá. S mi e meg jobban ez karácsonyi vásár. Ma — a vált rleben meg me aligha vagyunk t ilyesmire. Ma pu reskedelmi ügy méterre, méreter kalkuláció megsh hát végül is ne nyeg, hogy a cs milyen külsőes zajlik. A lényeg ez ében is va ték, ki-ki ideje resi, megtaláljá láthatja a kedvé Mert ezt is, n mindent a család kek igénye szabj gyerekek óhaja ismerjük —, ho nig erő fa dísz szobában. Azt í zán díszíteni, az alatt fér el ajándék garmad.

Az ünnep persze sohasem cíó adja meg. De lat varázshöz azonban ez is hozik. Ünnepeink lán a karácsony lyik a külsőleg át tudja hangrol lommal tudja. Igaz, csak akko ben is mi, maguk a főszerepe megtöltjük emb lommal, a ham fenyfókat kon a remény zöldjé tehát, ami a vilá a megértésel.